

Vlaams
Parlement

vergadering **C276**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 13 juni 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de resultaten van de eenmeting lokaal jeugdbeleid – 2257 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de resultaten van de eenmeting lokaal jeugdbeleid – 2276 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de eenmeting van het jeugdbeleid bij lokale besturen – 2294 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het aanbod aan kampeertenten voor de jeugdbewegingen – 2200 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de Uitleendienst voor Kampeermateriaal (ULDK) – 2295 (2016-2017)	14
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekomst van de kunstcollectie van Belfius in het licht van de aangekondigde beursgang van de bank – 2102 (2016-2017)	21
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de volkshogeschool Vormingplus Citizenne – 2141 (2016-2017)	23
VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toename van het aantal interimcontracten bij de VRT – 2199 (2016-2017)	26
VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de onderhandelingen over de Europese richtlijn Audiovisuele Mediadiensten (AVMD-richtlijn) – 2281 (2016-2017)	31
VRAAG OM UITLEG van Lionel Bajart aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het privacybeleid van de VRT – 1993 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de voorbeeldrol van de VRT inzake privacy van mediagebruikers – 2001 (2016-2017)	36

VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de resultaten van de eenmeting lokaal jeugdbeleid – 2257 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de resultaten van de eenmeting lokaal jeugdbeleid – 2276 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de eenmeting van het jeugdbeleid bij lokale besturen – 2294 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Lionel Bajart

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, mijn vraag om uitleg is een opvolgvraag. Over de opvolging van het lokaal jeugdbeleid hebben we in het verleden al vragen gesteld. We waren bezorgd over de metingen, dat die op een goede manier zouden gebeuren om de voeling met het lokale jeugdbeleid, wat toch belangrijk is, voldoende te kunnen houden vanuit de hele jeugdsector.

Op 22 mei werden de resultaten voorgesteld van het onderzoek dat door het Leuvense Instituut voor de Overheid werd uitgevoerd in uw opdracht over het 'Lokaal jeugdbeleid in een nieuwe context van strategische meerjarenplanning'. Dit onderzoek is een vervolg op de nulmeting lokaal jeugdbeleid, die in 2013 werd uitgevoerd. Die peilde enerzijds naar de beleving en tevredenheid over het werken met een apart jeugdbeleidsplan. Anderzijds werden de lokale actoren ook bevraagd over de risico's, mogelijkheden en verwachtingen bij de overstap naar het strategische meerjarenplan en de verdwijning van de sectorale beleidsplannen.

De eenmeting gaat opnieuw na wat de daadwerkelijke bevindingen zijn bij de totstandkoming en uitvoering van het strategische meerjarenplan. Thema's zoals de rol van de jeugdambtenaar, participatie van kinderen en jongeren, financiën in het jeugdbeleid komen uitgebreid aan bod. Dat zijn ook de belangrijke pijlers van het jeugdbeleid.

Ook worden er concrete beleidsaanbevelingen geformuleerd. De meting gebeurde, net zoals in 2013, aan de hand van een uitgebreide websurvey, die werd afgenomen bij jeugdschepenen, jeugdambtenaren en jeugdraadsleden. 80 procent van de Vlaamse gemeenten nam deel aan de survey, wat een heel positief resultaat is.

Minister, de conclusies van de eenmeting zijn niet allemaal positief. Uit bezorgdheid wil ik enkele punten met u overlopen. De aandacht voor participatie van kinderen en jongeren is met 35 procent gedaald. De lokale jeugdraden zeggen dat ze de helft minder invloed hebben op het lokale jeugdbeleid. Bij de nulmeting gaf 50 procent van de participanten aan dat ze toch een apart jeugdbeleidsplan zouden opstellen, maar nu blijkt dat slechts 23 procent dit effectief heeft gedaan. Slechts in 30 procent van de strategische meerjarenplannen werd een apart hoofdstuk over jeugdbeleid opgenomen. De kennis over het jeugdbeleid is bij de jeugdraden fors gedaald. Het werken met een strategisch meerjarenplan, dat veel vager en abstracter is dan het jeugdbeleidsplan, heeft de dagelijkse werking van een jeugddienst beperkt, of men heeft dat gevoel. Het jeugdbeleidsplan was eerder een actieplan dat hun werking vooruitstuwde. Men zag het als een

stuwende kracht achter het hele jeugdbeleid. de financiële middelen voor lokaal jeugdwerk blijven op hetzelfde niveau, maar de mate van ondersteuning die jeugdambtenaren echt kunnen geven aan jeugdwerkondersteuning, gaat er echt drastisch op achteruit, aldus de Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en –consulenten (VVJ). Een concreet voorbeeld: waar vroeger het secretariaat van de lokale jeugdraad werd opgenomen door de jeugdambtenaar, zijn er nu gemeenten die hiervoor een lokale jeugdwerker met een vrijwilligersvergoeding inschakelen.

Met andere woorden, er is een gevoel dat er stappen achteruit zijn gezet inzake impact, inzake stuwende kracht achter jeugdbeleid om jongeren voldoende ruimte te geven om een stuwende kracht te kunnen zijn.

Tot slot bracht deze eenmeting een inzicht in de suggesties van het praktijkveld aan de Vlaamse overheid voor haar toekomstig ondersteuningsbeleid. De suggesties zijn te clusteren onder een viertal noemers. Een: ondersteuning van partnerorganisaties voor het lokale jeugdbeleid – VVJ en De Ambrassade hebben hier een belangrijk rol. Twee: kennisopbouw over en kennisdeling van goede praktijken en tools – dus vervolg op eenmeting en permanente monitoring. Drie: een blijvende stimulerende of sturende rol, vooral om de lokale participatiedynamiek te versterken. We weten dat kinderen en jongeren betrekken en laten participeren op een andere manier moet gebeuren dan bij volwassenen en dat daarvoor dus een aparte dynamiek en stimulans nodig zijn. Vier: financiële continuïteit, gericht op het geheel van actoren die de jeugd als doelgroep zien.

Minister, naar aanleiding van deze studie, resultaten en suggesties, heb ik enkele vragen. Welke beleidsconclusies trekt u op basis van de resultaten van de eenmeting? Welke beleidsinitiatieven zult u nemen om het lokale jeugdbeleid en dan vooral de lokale jeugdparticipatie alsnog te versterken en meer schwing en dynamiek te geven aan de hierboven genoemde clusters?

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Sinds het verdwijnen, of het uithollen zo u wilt, van het decreet Lokaal Jeugdbeleid, maken wij ons met Groen grote zorgen over de toekomst van het lokaal jeugdbeleid. Er wordt vandaag geen apart jeugdbeleidsplan meer opgemaakt. Het jeugdbeleid wordt geïntegreerd in het strategische meerjarenplan van de lokale besturen.

Mijn grootste bezorgdheid is dat het jeugdbeleid zijn zekerheden hierdoor kwijt is. Vlaanderen verliest hierdoor de controle om het jeugdbeleid te sturen. Het kan zoveel regels, richtlijnen, adviezen op papier zetten, als het wil, zolang de lokale besturen niet worden gestimuleerd, hangt er een waas van onzekerheid over het jeugdbeleid. Die onzekerheid legt een grote druk op alle vrijwilligers die zich vandaag engagieren voor het jeugdwerk.

De monitoring moet ons in staat stellen te beoordelen wat de impact is van het verdwijnen van het decreet lokaal en de integratie van het lokaal jeugdbeleid in het strategische meerjarenplan dat iedere zes jaar wordt opgemaakt. U hebt de monitoring steeds aangehaald als het middel om ervoor te zorgen dat er niet wordt gesnoeid in het lokale jeugdbeleid.

Ik herhaal hier nogmaals de doelstellingen van de monitoring zoals verwoord in het onderzoek van de afdeling Jeugd: "Met het wegvallen van het aparte lokale jeugdbeleidsplan moet ook de Vlaamse overheid haar ondersteunende rol ten aanzien van het lokale bestuur herdenken. Om een zicht te krijgen op de evoluties, verwachtingen, veranderingen rond de lokale praktijk van het plannen en voeren van een jeugdbeleid, besliste de Vlaamse overheid om twee metingen te laten doen: een nulmeting (in 2013) en een eenmeting (in 2016). De nulmeting peilde naar de ervaringen met het aparte jeugdbeleidsplan, vormde tegelijk een momentopname

van het nieuwe planproces in de context van de beleids- en beheerscyclus (BBC) en peilde naar verwachtingen rond evoluties. Centrale vraag bij de eenmeting was: op welke manier is de jeugdbeleidsvoering van lokale besturen veranderd ten opzichte van de situatie waarin met jeugdbeleidsplannen werd gewerkt en hoe ziet de beleidsvoering er anno 2016 uit? Zijn er veranderingen in de inhoudelijke keuzes van gemeenten, in de wijze waarop ze hun jeugdbeleid organiseren, in welke samenwerkingsverbanden aanwezig zijn en wie welke rol speelt?”

Vandaag zijn de resultaten van de eenmeting bekend en op sommige punten zijn ze onrustwekkend. Ik overloop enkele conclusies.

In veel gemeenten werden de doelgroepen en adviesraden minder betrokken dan tijdens de periode van het aparte jeugdbeleidsplan. Jongeren voelen zich minder betrokken en dat is een betreurenswaardige evolutie.

Hoewel een meerderheid van de ambtenaren en schepenen in het algemeen tevreden is over de manier waarop het jeugdbeleid in het strategisch meerjarenplan werd geïntegreerd, zijn heel wat jeugdambtenaren ook erg kritisch. Ze vinden de manier van planning te algemeen, te oppervlakkig, te beknopt en weinig concreet.

Een kwart van de respondenten ervaart minder autonomie in het planproces in vergelijking met het aparte jeugdbeleidsplan.

Wanneer men het strategische meerjarenplan vergelijkt met het vroegere jeugdbeleidsplan, blijkt de tevredenheid over verschillende kenmerken afgenomen te zijn. Vooral de zichtbaarheid, concreetheid en onderbouwing van het jeugdbeleid scoren minder goed in het strategisch meerjarenplan.

De lokale jeugdraden voelen zich veel minder betrokken bij de uitvoering van het lokaal jeugdbeleid dan vroeger.

U ziet het, de eenmeting is een evaluatie en er zijn heel wat verontrustende signalen.

Minister, wat is uw algemene reactie op deze eenmeting? Op welke manier bent u van plan om de negatieve resultaten van deze eenmeting bij te sturen? Welke middelen hebt u hiervoor nog in handen vanuit Vlaanderen? Ligt er een scenario voor klaar?

Hoe zult u ervoor zorgen dat de betrokkenheid van doelgroepen en adviesraden bij het lokaal jeugdbeleid opnieuw verhoogt?

Wat kunt u ondernemen tegen de kritiek van jeugdambtenaren dat de manier van plannen te algemeen, oppervlakkig, beknopt en weinig concreet is? Geeft een planning over zes jaren volgens u voldoende ruimte om in te spelen op de lokale noden en de veranderingen in de maatschappij?

Een van de argumenten die altijd naar voren is geschoven ter verdediging van de integratie van het lokaal jeugdbeleid in het strategisch meerjarenplan, is de verhoging van de autonomie van de lokale besturen. Uit de eenmeting blijkt dat dit voor het jeugdbeleid vragen oproept bij een kwart van de respondenten. Wat is uw reactie hierop?

Hoe zult u ervoor zorgen dat het lokaal jeugdbeleid niet verder afbrokkelt en opnieuw zichtbaar en concreet wordt? Hoe kunt u ervoor zorgen dat het strategisch meerjarenplan een krachtig werkinstrument wordt om aan lokaal jeugdbeleid te doen?

Hoe gaat u ervoor zorgen dat lokale besturen meer aandacht besteden aan het lokaal jeugdbeleid?

Hoe zult u de betrokkenheid van de lokale jeugdraden bij de uitvoering van het lokaal jeugdbeleid verhogen? U bent altijd een hevig voorstander geweest van een grote betrokkenheid en hebt ons ook verscheidene malen verzekerd dat de verankering van de lokale jeugdraad blijft en dat lokale besturen de verplichting hebben om "advies te vragen over alle thema's betreffende jeugd" Ik neem aan dat dit ook voor de uitvoering geldt.

Hoe kunt u er meer algemeen voor zorgen dat de participatie van kinderen en jongeren bij het lokaal jeugdbeleid vergroot?

Een vrees die in de sector leeft, is dat de financiële middelen die vanuit de lokale besturen naar jeugd gaan, zullen afnemen? Wat is uw reactie hierop? Dreigen ze hierdoor in de toekomst essentiële basisondersteuning, zoals werkingsmiddelen en lokalen, te verliezen? Vreest u niet dat jeugdverenigingen in de toekomst noodgedwongen zelfvoorzienend moeten zijn? Wat vindt u van deze evolutie?

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, ook ik start met een verwijzing naar het onderzoek 'eenmeting jeugdbeleid in lokale besturen' dat op 22 mei werd voorgesteld. Dat onderzoek werd opgestart mede omdat de lokale besturen de afgelopen jaren heel wat verantwoordelijkheden bijkregen, ook inzake jeugdbeleid. Vlaanderen schonk hun meer vrijheid zodat de lokale entiteiten op hun eigen tempo hun prioriteiten konden plannen.

Om een zicht te krijgen op de evoluties inzake het lokaal jeugdbeleid, besliste de Vlaamse Regering om een nul- en eenmeting te houden. Zo zou er meer zicht komen op de stand van zaken van het jeugdbeleid binnen het strategisch meerjarenplan. Vroeger werd er immers met jeugdbeleidsplannen gewerkt. Sinds 2014 wordt het jeugdbeleid in het strategisch meerjarenplan geïntegreerd.

Enkele opvallende resultaten kwamen uit het onderzoek naar voren. Zo blijkt dat gemeenten algemeen gezien tevreden zijn over de integratie van het jeugdbeleid in het strategisch meerjarenplan. Belangrijk is dat er een lichte planlastvermindering zou zijn. Maar het strategisch meerjarenplan is wel minder zichtbaar, concreet en onderbouwd dan zijn voorganger. Toch heeft dat geen invloed op de mate van politieke aandacht voor het jeugdbeleid. Andere elementen zoals een nieuwe schepen van Jeugd of het label kindvriendelijke steden en gemeenten zorgen voor een veel grotere verschuiving van de politieke aandacht. Ten slotte is het ook opvallend dat de lokale jeugdraad aan belang moet inboeten. Net zoals bij andere adviesraden is zijn rol verkleind en klinkt zijn stem minder luid.

Uit het onderzoek kwamen eveneens vier suggesties naar voren om de toekomstige ondersteuning van de Vlaamse overheid te bewaren of te verbeteren. Zo is er aandacht voor de ondersteuning van de partnerorganisaties, good practices, een blijvende sturende rol en de financiële continuïteit.

Ik wil ook nog even verwijzen naar uw beleidsbrief Jeugd 2016-2017. Daarin staat dat de eenmeting zal worden opgevolgd in toekomstig beleid. Ik citeer: "Ik onderzoek welke beleidsconsequenties ik moet koppelen aan de eenmeting en hoe en of de eenmeting kan geïntegreerd worden in de lokale monitor."

Minister, hoe staat u tegenover de resultaten uit het onderzoek 'eenmeting jeugdbeleid bij lokale besturen'?

Op welke manier gaat u hiermee beleidsmatig aan de slag? Welke beleidsaanbevelingen wilt u omzetten naar concrete beleidsacties?

Uit het onderzoek blijkt dat de lokale jeugdraden aan belang lijken in te boeten. Nochtans is dit voor jongeren één van de belangrijkste vormen van participatie. Hoe bekijkt u deze vaststelling, gelet op het feit dat u daaraan in verscheidene beleidsbrieven aandacht besteedt? In hoeverre kan het potentieel van de jeugdraden beter worden benut? Welke acties kunt u daartoe, samen met VVJ, ondernemen?

Weet u al of en hoe de eenmeting in de lokale monitor kan worden geïntegreerd?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik begin met de eerste, algemene reactie waar de verschillende vraagstellers om hebben gevraagd. Van de vraagstellers hoorde ik niet dat het onderzoek ook – en ik benadruk ook – aangeeft dat er een door de nieuwe planningscontext wijd verspreide evolutie merkbaar is, namelijk dat de jeugdambtenaar veel meer investeert in samenwerking tussen de diensten. Of ook dat een ruime meerderheid van de ambtenaren en schepenen wel tevreden is over de manier waarop het jeugdbeleid werd geïntegreerd in het strategisch meerjarenplan. Of nog dat bredere doelstellingen worden beschouwd als een voordeel, aangezien ze de nodige ruimte laten en kansen bieden om binnen dat kader zelf ook nog een aantal prioriteiten te leggen of projecten te realiseren. Of ook dat, terwijl men bij de nulmeting nog sceptisch was, nu een ruime meerderheid de evolutie naar een langere planningshorizon als positief blijkt te ervaren en dat de verhouding tussen de geleverde inspanning bij de opmaak van het onderdeel jeugdbeleid in het strategisch meerjarenplan en de meerwaarde van dat plan over het algemeen eerder als gunstig wordt beoordeeld.

Ik was zelf ook bij de presentatie van het onderzoek aanwezig. Het herbergt een groot enerzijds-anderzijdsgehalte. Dat is zeker geen kritiek, want het zijn de naakte onderzoeksresultaten. Het halfvol of het halfleeg zijn van het glas is nu onderwerp van ons debat. Ik volg in die zin ook niet de teneur van een aantal vraagstellers, die zeggen dat het rapport helemaal niet goed was. Ik zou eerder de nuance willen aanbrengen, die ik ook mondeling hoorde, dat het niet helemaal is zoals we gehoopt hadden. Daar wil ik nu op ingaan.

Ik ben natuurlijk tevreden dat we kunnen beschikken over cijfers en feiten, om uitspraken te kunnen doen over het lokaal jeugdbeleid. Net als bij de nulmeting hebben de onderzoekers van de KU Leuven – het Instituut voor de Overheid – een zeer duidelijk en goed onderbouwd rapport afgeleverd waarmee wij als beleidsmakers aan de slag kunnen en moeten gaan.

Het ondersteunen van wetenschappelijk onderzoek en monitoring naar wat leeft en evolueert op het vlak van jeugdbeleid, is een belangrijke pijler in mijn beleid. Ook de komende jaren wil ik hierop blijven inzetten. Het onderzoeksrapport bevat een aantal vaststellingen die we ernstig moeten nemen. Ik denk hierbij aan de lokale jeugdraden die minder betrokken worden bij de planning en de uitvoering van het jeugdbeleid, en ook aan de verlaagde zichtbaarheid van het lokaal jeugdbeleid binnen de strategische meerjarenplanning.

Bij die evolutie van de participatie van kinderen en jongeren bij de uitvoering van het jeugdbeleid maakt het onderzoek ook een duidelijke kanttekening: naast het strategisch meerjarenplan kunnen ook andere factoren leiden tot meer of minder aandacht voor jongerenparticipatie, zoals de houding of werking van de jeugddienst, impulsen van een ambtenaar of participatie als expliciete doelstelling.

Naast de aandachtspunten zijn er anderzijds ook positief te noemen vaststellingen. Ik gaf er al enkele: de meer diverse aanpak in de lokale besturen met betrekking tot lokale inspraak en participatie, en het lokaal samenwerken over de beleidsdomeinen heen.

Welke beleidsconclusies kunnen of moeten hier nu uit worden getrokken? Ik ben ervan overtuigd dat de lokale besturen de komende jaren een lokaal jeugdbeleid zullen uitbouwen dat nog meer op maat is of kan zijn van de kinderen en jongeren in hun stad en gemeente. Door een grotere lokale autonomie krijgen ze immers meer kansen om zelf te experimenteren en kennis op te bouwen. Uit het rapport blijkt bijvoorbeeld dat er in heel wat gemeenten al een shift merkbaar is naar meer afstemming en overleg tussen lokale diensten en beleidsvelden in de plannings- en uitvoeringsfase van het jeugdbeleid door de BBC-hervorming (beleids- en beheerscyclus). Dit is ook merkbaar in de rollen en taken van de jeugdambtenaar, die sterker gericht zijn op het zoeken en uitwerken van dwarsverbanden met andere sectoren, terwijl de rapporteringslast gedaald is. Een ander voorbeeld is het gegeven dat lokale besturen op zoek gaan naar alternatieve methodes en initiatieven rond lokale beleidsparticipatie, ook bij kinderen en jongeren.

Sommigen hebben daarin al heel concrete stappen gezet. Daarover had ik al contact met schepenen. Dat hoeft niet te betekenen dat de klassieke adviesraden, in dit geval de jeugdraad, afgeschreven moeten zijn. Maar men gaat lokaal wel op zoek naar nieuwe formules voor deze adviesraden. De lokale autonomie centraal stellen in de opbouw van een Vlaams beleid ten aanzien van het lokaal jeugdbeleid is essentieel en omvat ook een aantal consequenties. Het betekent dat we moeten inzetten op een beleid dat stimulansen biedt, dat het opbouwen van kennis en expertise mogelijk maakt, dat er kan worden samengewerkt én dat niet ieder lokaal bestuur het warm water zelf moet uitvinden. Zelfs al mag dat, natuurlijk.

Na de conclusies volgen de acties. Welke beleidsinitiatieven moeten worden genomen? Sinds mijn aantreden heb ik als minister van Jeugd initiatieven genomen om het lokale jeugdbeleid te ondersteunen. Dit wil ik de komende jaren continueren en zelfs versterken op verschillende niveaus. Ten eerste blijft er de rechtstreekse ondersteuning op het lokale niveau. De uitreiking van het label kindvriendelijke steden en gemeenten, de prijs Jeugdgemeente van Vlaanderen, de jaarlijkse Buitenspeeldag of de projecten rond bruggenbouwers, die nu bijna van start gaan, zijn hiervan voorbeelden. Ik wil hierbij toch ook vermelden dat het niet enkel gaat om het geven van labels en centen, maar dat ik hierbij ook steeds zorg voor een ontsluiting van de projecten en initiatieven die lokaal in de kijker worden geplaatst. Ik denk hierbij aan de intervisiemomenten rond het label kindvriendelijke steden en gemeenten, de brochure 'Kijk... zo doen we dat' naar aanleiding van de prijs Jeugdgemeente van Vlaanderen, waarin de beste praktijken telkens weer gebundeld worden, of de recente onderzoeksopdracht naar aanleiding van de toekenning van de projecten 'Bruggenbouwers' om de geselecteerde projecten op te volgen en te ontsluiten.

In het kader van de vernieuwde taakstelling van de provincies zal ik ook extra inzetten op de participatie aan het jeugdbeleid van doelgroepen. Het netwerk 'Jeugdwerk voor allen' zal hierbij een speerpunt vormen. Daarnaast wil ik ook de intergemeentelijke samenwerking rond jeugdbeleid verder stimuleren. Maar dat is iets voor de komende periode, wanneer wij het decreet ter zake hier zullen bespreken.

Een tweede niveau is dan de ondersteuning van het lokale niveau via de ondersteuning van partners. Het is een speerpunt in mijn beleid om de lokale driehoek – tussen jeugdschepenen, jeugdambtenaren en de jeugdraden – te ondersteunen. Dit doe ik vooral via de ondersteuning van de partners, zoals VVJ, die decretaal de bevoegdheid heeft om lokale besturen te ondersteunen in het voeren van een lokaal jeugdbeleid, inclusief de participatie van kinderen en jongeren aan het lokaal jeugdbeleid. Daarnaast ondersteun ik ook landelijke jeugdorganisaties, die op hun beurt voor hun lokale afdelingen initiatieven

nemen. Vanaf volgend jaar zet ik hier nog steviger op in. Naar aanleiding van de opmaak van de nieuwe subsidieovereenkomsten zal ik extra ondersteuning geven voor het project Debattle, dat door De Ambrassade en VVJ wordt opgezet, in samenwerking met andere landelijke jeugdorganisaties, naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen in 2018. De lokale participatie van kinderen en jongeren in dit project is hierbij uiteraard een cruciale pijler. VVJ zal trouwens in de komende beleidsperiode extra inzetten op vernieuwende lokale participatieprojecten.

Verder wil ik binnenkort de testen opstarten voor de 'Kindmonitor', een project dat ik samen met minister Homans aankondigde in mijn beleidsbrief. Gemeenten zullen deze tool op vrijwillige basis kunnen gebruiken om jongeren en kinderen in hun gemeente te bevragen. Zo kunnen ze ook op een andere manier inspraak krijgen voor het gemeentelijke beleid. Zeker tegen het najaar zal deze tool beschikbaar zijn voor alle gemeenten.

Het derde element van ondersteuning gaat over kennis- en expertiseopbouw. Het ondersteunen van wetenschappelijk onderzoek en monitoring naar wat er leeft en evolueert op het vlak van jeugdbeleid op lokaal niveau, is eveneens een belangrijk onderdeel om mijn beleid ten aanzien van het lokaal jeugdbeleid vorm te geven. Er werd de afgelopen jaren heel wat relevant onderzoek gedaan naar jeugdbewegingen, jeugthuizen, speelpleinwerkingen, enzovoort. De monitoring verliep ook via de realisatie van het tweejaarlijkse cijferboek 'Lokaal jeugdbeleid'. Wat de monitoring betreft, zal dit in de toekomst vooral verlopen via het project 'Lokale vrijetijdsmonitor', waarin ook het lokale jeugdbeleid opgenomen is.

Hoe kan de eenmeting worden geïntegreerd in de lokale monitor? Het onderzoek waarover we het vandaag hebben, is bedoeld als een kwantitatief onderzoek. De lokale monitoring die van start zal gaan, heeft vooral de bedoeling om de praktijk in kaart brengen. Ook cijfermatig, maar toch ook breder dan enkel cijfermatig. Beide initiatieven zijn even waardevol en complementair aan elkaar. Een integratie van het een in het ander is niet meteen aan de orde: het ene is een meting en het andere is een boordtabel die acties mogelijk moet maken.

In het decreet van 6 juli 2012 houdende de ondersteuning en stimulering van het lokaal jeugdbeleid bepaalt artikel 5 dat een gemeente een jeugdraad moet oprichten of erkennen. Deze decretale bepaling blijf ik essentieel vinden. Maar zoals ik al heb vermeld in mijn antwoord op de tweede vraag, is het ook belangrijk dat lokale besturen op zoek gaan naar nieuwe formules en methodieken voor deze jeugdraad, zodat het in de toekomst een belangrijk participatie-instrument blijft.

Wat de vrees betreft over wat er met de middelen zal gebeuren in de volgende gemeentelijke beleidsperiode: dit debat hebben we al een aantal keren gehad. Ik ben ervan overtuigd dat de lokale besturen de komende jaren niet zullen inzetten op de afbouw van een lokaal jeugdbeleid. Ik ben ervan overtuigd dat ze wel een beleid zullen uitbouwen op maat van de noden en behoeften van de kinderen en jongeren uit het gemeente of stad.

Voorzitter, ik vind zeker dat we oog moeten hebben voor de negatieve punten van de eenmeting. In die zin wil ik met de partners die ik in mijn antwoord heb genoemd bekijken hoe we participatie in het algemeen – wat breder is dan enkel de jeugdraad – en de jeugdraad in het bijzonder kunnen versterken met nieuwe praktijken, nieuwe inzichten en nieuwe acties. Anderzijds wil ik u er wel voor waarschuwen om het jeugdbeleid in de brede zin van het woord in de gemeente niet enkel te laten samenvallen met het functioneren van de jeugdraad. Er is een grote mate van overlapping, maar het een valt niet volledig samen met het ander.

Verder wil ik benadrukken – en ik geloof ook dat het de bedoeling is van de Vlaamse Jeugdraad – dat het goed is om naar aanleiding van de komende

gemeenteraadsverkiezingen van de participatie van jeugd en jongeren de inzet van het debat te maken. Ik zag gisteren nog een actie voorbijkomen van de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief en Documentatie (VVBAD), die op bibliotheekniveau eigenlijk hetzelfde doet. Ik vind het belangrijk dat men bij de volgende verkiezingen ook inzet op de aanwezigheid van het jeugd- en cultuurbeleid. Dat is de beste manier om mensen te mobiliseren en te sensibiliseren. Men moet niet enkel met acties en omzendbrieven vanuit Brussel werken, hoe belangrijk die ook kunnen zijn. Het zal wel beide moeten zijn, en complementair. Maar het is vooral op lokaal niveau dat dat debat moet worden gevoerd.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord. De studie bevat uiteraard ook positieve elementen, die duidelijk maakten dat de doelstellingen van het meerjarenplan worden bereikt. Het jeugdbeleid kijkt niet alleen naar het jeugdbeleidsplan, maar ook naar waar er kruisbestuivingen mogelijk waren en waar die in andere beleidsdomeinen kunnen worden geïntegreerd. Dat is inderdaad een positieve bevinding van de meting.

De langere planhorizon heeft twee luiken. Het is interessant om daarop te kunnen blijven inzetten. Hoewel het jeugdbeleidsplan op zich ook een planhorizon had, maar heel bewust koos voor een kortere dan een beleidsperiode duurt omdat de doelgroep van kinderen en jongeren zich vernieuwt. Het lokaal bestuur moet tussentijds een kritische blik durven te werpen op de planning ten behoeve van de doelgroep van nieuwe kinderen en jongeren.

Minister, ik stel de vraag en leg een aantal knelpunten die in de meting naar voren kwamen aan u voor omdat dat net punten waren waarbij we het risico liepen dat er verzwakking of een verminderde daadkracht zou optreden in vergelijking met de vorige manier van werken in verband met de participatie. Ik ben al blij dat de financiële middelen op peil blijven. Ik hoop dat elk lokaal bestuur daar op een verstandige manier mee omgaat. Het laten participeren van kinderen en jongeren is op zich een item dat extra aandacht nodig heeft en dat in een meerjarenplanning het risico loopt ondergedompeld te geraken. We moeten daar extra aandacht aan blijven besteden en een tandje bijsteken.

Minister, ik ben blij dat u het project Debattle extra ondersteuning wilt bieden. Het is voor de volgende beleidsperiode zeker weer een opstap om dat op een goede manier voor te bereiden en te bekijken op welke manier kinderen en jongeren daarbij kunnen worden betrokken. U wilt ook een aantal andere projecten ondersteunen, om die participatiemethodieken extra kansen te geven, en om lokale besturen extra ondersteuning te bieden. Er is daarvoor een tool ontworpen. Het pleziert mij ook u te horen zeggen dat u de jeugdraad een belangrijke plaats zult blijven geven. Wij waren daar in het verleden in heel sterke mate vragende partij voor. U zegt dat er wel aandacht moet zijn voor nieuwe participatiemethodieken. Minister, ik ben ervan overtuigd dat een goed draaiende jeugdraad nu net de motor kan zijn van nieuwe participatiemethodieken. Het spreken vanuit hun eigen cultuur en denken is de krachtigste manier om dat te doen. Dat kan zelfs in uw hele organisatie een motor zijn om in de lokale besturen meer participatie in te brengen.

Ik hoor u ook zeggen dat u 'kindvriendelijke gemeente' een belangrijke issue vindt. Het label Jeugdgemeente van Vlaanderen is ook een manier om good practices naar voren te brengen. Ik wil daar nog wat extra aandacht voor vragen. Ik weet dat u dat ondersteunt, maar de middelen van VVJ om zo'n proces te ondersteunen in de organisatie van het lokaal bestuur zijn beperkt.

Daar liggen dus nog wel kansen om dat breder te kunnen uitrollen. Om daar echt van doordrongen te zijn, zal er nog extra ondersteuning nodig zijn.

Minister, het verhaal van de meting was me niet helemaal duidelijk. We hebben nu een belangrijke meting, want de monitoring is heel belangrijk om beleid op verder te kunnen bouwen. U hebt gezegd dat u dat wel of niet wilt integreren in de lokale monitor. Dat was me niet helemaal duidelijk. De lokale monitor, zei u, gaat wel breder dan cijfermatig, wat ook terecht is. Er zijn natuurlijk meer dan alleen cijfers, hoewel het cijfermatige ook wel belangrijk is. Ik hoor dat u dat wilt voortzetten, maar mag ik daaruit afleiden dat er een tweede meting zal komen? Daarin wil ik vragen dat er zeker een vergelijking mogelijk blijft. Als je een andere methodiek gaat toepassen, bestaat het risico dat er geen vergelijking of kennisopbouw kan gebeuren. Wordt er verzekerd dat een opvolgmeting en een vergelijking de nodige aandacht krijgen, en dat daarop wordt ingezet?

Imade Annouri (Groen): Minister, ik sluit mij volledig aan bij uw opmerking over de kwaliteit van het onderzoek en hoe goed het onderbouwd is. Ik volg u ook als u zegt dat het een enerzijds-anderzijdsverhaal is. Er zitten positieve elementen in, maar ook minder goede elementen die ons tot nadenken moeten aanzetten. U zegt ook terecht dat het rapport niet is zoals u had gehoopt.

De grootste kritiek van de Groenfractie toen het decreet Lokaal Jeugdbeleid werd uitgehold, was of lokale besturen nog voldoende middelen blijven investeren in jeugd, en of jongeren nog voldoende betrokken zullen blijven bij het jeugdbeleid. Dat zijn voor ons twee belangrijke punten.

Het financiële ziet er op dit moment nog oké uit, maar het risico is niet dat er plots lokale besturen zullen zijn die vanuit een kwaad opzet beslissen om minder te investeren in jeugd – geen enkel zinnig politicus zou dat doen –, maar dat je wel plots onvoorziene uitgaven krijgt waardoor je moet beknibben, en dan kan Jeugd als portemonnee wel een eerste slachtoffer zijn. Dat horen we regelmatig, dat je heel stomme onvoorziene kosten kunt krijgen, zoals bijvoorbeeld voor riolering, en dan moet er ergens geld worden gevonden.

Dat risico blijft overeind, maar dat komt hier niet zozeer naar boven, wel de participatie. Dat is het tweede element waarvoor we altijd hebben gewaarschuwd. Het is problematisch dat er nu al mensen aangeven dat ze minder betrokken zijn, dat er minder participatie is. Dat is een heel slecht teken. Onze grootste kritiek was niet dat het plots allemaal slecht zou gaan, maar wel dat het erop achteruit zou gaan. Dat wordt hier toch voor een stuk bewezen.

Minister, u erkent dat ook. U geeft aan dat er een probleem is. U zegt dat het decreetaal verplicht is om overal een jeugdraad te hebben. Ik wil hierbij de kanttekening maken dat het natuurlijk wel decreetaal verplicht kan zijn om er een te hebben, maar dat dat nog niets zegt over de betrokkenheid of de kwaliteit van zo'n jeugdraad. Dat is nog iets anders. Er is een verschil tussen een jeugdraad hebben en een goed werkende jeugdraad hebben.

Minister, wat me wel boeide, was dat u zei dat u nu met de nodige partners gaat samenzitten om te bekijken u die betrokkenheid opnieuw kunt verhogen of hoe u dat gat kunt dichtrijden. Tegen wanneer mogen we daarvan output verwachten? Wanneer wilt u met plannen komen om te zorgen dat u de participatie terug zult verhogen? Op welke manier gaat u daar een oplossing voor vinden? Op welke manier wilt u te werk gaan?

Het is goed u te horen zeggen dat u daarmee aan de slag wilt gaan. Het rapport is enerzijds-anderzijds, maar ik vind het problematisch om te zien hoe de participatie erop achteruit gaat. Ik wil dan ook heel concreet weten hoe u daarmee aan de slag wilt gaan en wanneer we maatregelen mogen verwachten om dit op te lossen.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, als er iets is aangetoond door de eenmeting, zijn het toch de opvallende signalen die zijn opgedoken over het

lokaal jeugdbeleid. Er zijn inderdaad enkele nuances, maar die signalen mogen we zeker niet verwaarlozen. De rol van de jeugdraad verkleint, er is een kleinere zichtbaarheid van het jeugdbeleid in het strategisch meerjarenplan, er is een dalende participatie van kinderen en jongeren. Dat zijn allemaal elementen die zeker en vast onze aandacht verdienen.

Er zijn ook positieve elementen aan te brengen. De gemeenten zijn over het algemeen tevreden over de integratie van het jeugdbeleid in het strategisch meerjarenplan. Ik denk ook aan de eerder genoemde planlastvermindering, wat in tijden van regulitisbestrijding toch niet onbelangrijk is.

Minister, wij geloven allebei in de kracht van een sterk lokaal jeugdwerk. Ik geloof ook in de wijsheid van de lokale besturen, maar we moeten zeker rekening houden met de resultaten en aanbevelingen van het onderzoek. Misschien moeten we meer inspanningen leveren om de inspraak van kinderen en jongeren toch te vergroten. We moeten kijken hoe we de aanbevelingen kunnen integreren. Daarbij moeten we vooral de autonomie van de lokale besturen in het achterhoofd houden. Daar geloof ik wel in. Ik denk dat de lokale besturen zich voldoende bewust zijn van de rol die ze te spelen hebben inzake jeugdbeleid. We hebben besloten om hen meer verantwoordelijkheid te geven. Die ingeslagen weg moeten we dus zeker blijven bewandelen.

Minister, we mogen ook niet vergeten dat het decreetaal is bepaald dat jongeren moeten worden betrokken. Daar mogen we niet aan voorbijgaan. Daarnaast is het ook van belang dat de jeugdraden zelf een rol vervullen. Zij moeten er vooral voor zorgen dat ze hun verantwoordelijkheid nemen en hun plaats afdwingen. Een sterke jeugdraad kan meer zaken afdwingen bij zijn schepen van jeugd. Ik kijk dan ook heel erg uit naar de partnerschappen. Ik geloof erin dat dat kan werken.

Ik kom nog even terug op het belang van de kindmonitor en het label kindvriendelijke steden en gemeenten, alsook de prijs jeugdgemeente van Vlaanderen. Dat mogen we zeker niet onderschatten. De kindmonitor is vooral van belang voor gemeenten die het label hebben behaald, en in mindere mate misschien ook voor andere gemeenten. Minister, bent u van plan om dit in de toekomst uit te breiden, om gemeenten zo meer te informeren en sensibiliseren, rekening houdende met het feit dat VVJ met haar begeleiding beperkt is in haar middelen? Kunt u hier nog verder op inzetten?

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): Minister, uit het onderzoek zijn inderdaad een aantal goeie dingen gebleken. Sp.a heeft altijd gewaarschuwd voor het scenario waarbij jongeren minder inspraak zouden hebben en waar er minder middelen zouden zijn voor het jeugdbeleid. De resultaten van de eenmeting tonen aan dat bijna 50 procent van de jongeren zegt dat ze minder invloed hebben op het jeugdbeleid in vergelijking met vroeger. Ook jeugdambtenaren vinden dat de inkanteling van de sectorale subsidies een zeer slechte zaak is. We zullen natuurlijk in de nieuwe legislatuur vanaf 2019 moeten opvolgen in hoeverre de middelen die vandaag zijn gepland voor Jeugd, effectief gepland blijven voor jeugdbeleid.

Minister, we hebben de eenmeting, maar wat gebeurt er nu mee? Het kan niet business as usual zijn. U zit niet meer aan het stuur. Wat moet er nu gebeuren als we deze resultaten bekijken? De Vlaamse overheid zal nog meer moeten inzetten op de kennisopbouw en kennisdeling, zodat het niet mag afhangen van in welke gemeente een jongere woont, of er al dan niet een goed jeugdbeleid wordt gevoerd.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Naast enkele dingen die ik al heb vooropgesteld, wil ik nog twee zaken meegeven. Mijn voorstel zou zijn om naar aanleiding van de uitrol van de vrijetijdsmonitoren, die nu in testfase is met de VVSG, die na de zomer met u te bekijken, zodat u met eigen ogen kunt zien wat de juiste verhouding is van de lokale vrijetijdsmonitor in de toekomst met de meting die we nu hebben gedaan. Het is sowieso een interessant debat dat we moeten en kunnen hebben.

Naar aanleiding van dezelfde informatie kan ik u op dat ogenblik meer details geven over het overleg met de verschillende actoren die ik in mijn antwoord heb genoemd, VVJ in het bijzonder, om na te gaan hoe we extra kunnen inzetten op de lokale participatie van jongeren. U bent voldoende vertrouwd met het jeugdbeleid op het lokale niveau om te weten dat het zeer goed is dat we de decretale verankering, de verplichting van het bestaan van een jeugdraad, hebben behouden, maar dat dat uiteraard niet noodzakelijk iets zegt over de kwaliteit van de werking van de jeugdraad, en zelfs als die er is, wat dat betekent voor de bredere participatie van kinderen en jongeren in hun gemeente.

Het is goed dat we die stok achter de deur hebben dat er nog steeds een lokale jeugdraad moet zijn. Met de partners, in het bijzonder VVJ, wil ik bekijken welke kwalitatieve aanpak en beste praktijken er zijn om ook in de jeugdraad of parallel met de jeugdraad, dat valt te bekijken, de participatie van kinderen en jongeren daadwerkelijk beter te maken dan die vandaag is.

Die twee elementen zou ik willen voorstellen aan de commissie. De parameters, de criteria van de lokale vrijetijdsmonitor en het overleg over de bestaande en de nieuwe mogelijkheden van de participatie van kinderen en jongeren op het lokale niveau met onze reguliere partners, specifiek VVJ.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik begrijp dat u de parameters voor de vrijetijdsmonitor wilt voorleggen aan de commissie. Het zou interessant zijn om dat samen te kunnen bekijken. Ik weet niet goed wat de timing daarvoor is. Iets hebben is één ding, maar het goed laten werken en draaien is iets anders. U zegt het terecht: daarop moeten we inzetten. Ik veronderstel dat daarvoor dan ook de nodige ondersteuning en middelen kunnen worden uitgetrokken.

Begrijp ik het goed dat ik het cijfermatige verhaal – de eenmeting en de tweemeting – bij de vrijetijdsmonitor mag zien? Dat is me nog niet helemaal duidelijk. Mijn excuses dat ik die vraag even herhaal.

Minister Sven Gatz: Met alle respect, ik zal deze vraag eerst even beantwoorden. De vrijetijdsmonitor is nu aan het droogdraaien in het best mogelijke overleg tussen de VVSG en de Vlaamse overheid. Daarmee bedoel ik dat we de set van criteria waar ze het best op zouden intekenen en rapporteren, zo gebruiksvriendelijk en licht maken voor hen dat ze het in groten getale zouden doen, en anderzijds dat het voldoende relevant zou zijn voor hen en voor ons om ervoor te zorgen dat we er iets uithalen. Dat zijn we nu volop aan het doen. Daarvan zal ik u de presentatie geven in het najaar, zodat u kunt zien waarover we juist spreken.

De metingen, de nulmeting en de eenmeting, de vrijetijdsmonitor gaat wel degelijk van start bij het begin van het volgende jaar. Die zou dan moeten lopen en blijven lopen, tot nader order in elk geval. De tweemeting, zo werd mij nog even meegedeeld, zal pas aan hetzelfde interval gebeuren als de eenmeting ten opzichte van de nulmeting, en zal pas bij het begin van de volgende legislatuur gebeuren. Dan zitten we al gemakkelijk in 2019.

Eigenlijk zal de vrijetijdsmonitor wat breder gaan dan enkel de meting. Ik heb nu niet alle elementen bij, en ik wil ook niemand het gras voor de voeten wegmaaien

over hoe die lokale vrijetijdsmonitor er precies zal uitzien. Het is tijd dat we u die kunnen voorleggen zodat het nodige debat daarover nog kan ontstaan.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, het debat over de vrijetijdsmonitor zullen we zeker nog kunnen voeren. Ik ben blij dat de tweemeting heel uitdrukkelijk wordt uitgesproken en dat die dus zal gebeuren. Ik herhaal dus mijn vraag dat die zeker wordt meegenomen, zodat het voortschrijdend inzicht kan worden getrokken uit de tweemeting, en dat de vergelijkbaarheid zeker een belangrijk element is om in het oog te houden.

Imade Annouri (Groen): Minister, de timing om na de vakantie of in het najaar terug te koppelen over de stappen die zijn gezet en de gesprekken die zijn gevoerd met de partners over participatie, lijkt mij zeker een goed idee. Ook het feit dat de tweemeting er komt in 2019 is heel goed. We moeten er wel over waken dat we er niet te veel tijd over laten gaan nu we merken dat de participatie van onze jongeren erop achteruitgaat. We moeten de vinger aan de pols blijven houden. Ik stel voor dat we dit hier geregeld aan bod laten komen, dat we in contact blijven met de mensen en de partners die u zult horen. We zullen dan zien wat de eerste resultaten zijn als we na de zomervakantie weer terugkomen.

We hebben niet de luxe om van meting naar meting te gaan en keer op keer te zien dat we erop achteruitgaan en dat er weinig is dat we daaraan kunnen doen. Ik ben ervan overtuigd dat we er allemaal voor willen zorgen dat de jongeren zo maximaal mogelijk worden betrokken bij politiek. U kent ons standpunt over stemrecht op 16. Hoe meer jongeren betrokken zijn bij politiek, hoe sterker ons politiek systeem.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, we moeten zowel met de positieve als met de negatieve punten aan de slag gaan, en het liefst zo snel mogelijk. Het is een goede zaak dat we de vrijetijdsmonitor samen in de commissie gaan bekijken. Als Debattle extra ondersteuning kan bieden zodat de participatie van kinderen en jongeren vergroot, is dat een zeer goede aanzet.

Achteraf gezien blijkt de eenmeting een zeer nuttige oefening geweest te zijn, want er blijkt uit dat de monitoring van dit jeugdbeleid zeker niet overbodig is. We blijven de zaak dan ook verder mee opvolgen en hopen dat er niet te veel tijd over zal gaan.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het aanbod aan kampeertenten voor de jeugdbewegingen – 2200 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de Uitleendienst voor Kampeermateriaal (ULDK) – 2295 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Lionel Bajart

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, er zijn zo van die dingen die elk jaar opnieuw terugkomen. Kerstmis is er een van, Vaderdag is net voorbij, Moederdag is op 15 augustus. Ook dit debat over kampeertenten voor de jeugdbewegingen komt elk jaar opnieuw terug. Zullen er genoeg tenten zijn voor de jeugdbewegingen die deze zomer op kamp gaan? Ook dit jaar komen er opnieuw

bezorgde berichten bij ons terecht van jeugdbewegingen die vrezen dat ze geen of onvoldoende tenten ter beschikking zullen hebben.

Een veelgehoorde klacht is daarnaast de rompslomp die komt kijken bij de zoektocht naar geschikte tenten. Elk jaar opnieuw geven jeugdbewegingen aan dat het knip- en plakwerk is en dat dit heel veel druk legt op de werking van de beweging. Het neemt veel tijd in beslag, tijd die men niet kan steken in het voorbereiden van een kamp. Ik hoop dat dat dit jaar anders is en dat er voldoende is geïnvesteerd in nieuwe tenten om iedere beweging met een gerust hart op kamp te kunnen laten gaan.

Eigenlijk zou het debat allang tot het verleden moeten behoren, maar we voeren het dit jaar opnieuw. Dat is jammer. Ondertussen blijft het aantal leden dat zich aansluit bij een jeugdbeweging almaar stijgen. Dat is een goede zaak. Het toont aan dat deze sector in volle bloei is. Het is daarom belangrijk dat het aanbod aan tenten deze evolutie ook volgt en dat er wordt geïnvesteerd in bijkomende tenten. Dit is nodig om niet alleen de verouderde tenten te vervangen en de huidige stock op peil te houden, maar ook om het aantal beschikbare tenten uit te breiden.

Minister, er is wat in de pers verschenen, er is wat reactie op gekomen, er is weer wat onduidelijkheid om het zacht uit te drukken. Dus ben ik blij dat u zo dadelijk duidelijkheid zal kunnen brengen. Wat is het aanbod aan tenten dat dit jaar ter beschikking is, zowel vanuit de Uitleendienst Kampeermateriaal voor de Jeugd (ULDK) als vanuit Defensie? Kunt u een overzicht geven van het aantal tenten dat uit roulatie gaat, het aantal tenten dat wordt hersteld en het aantal tenten dat nieuw wordt aangekocht?

Volstaat dit aanbod om tegemoet te komen aan alle aanvragen? Kunt u een overzicht geven van het aantal aanvragen dat voor deze zomer is binnengekomen? Zijn er al berichten bij u terechtgekomen van bewegingen die vrezen niet aan een tent te zullen geraken? Wat is de staat van het huidige aanbod aan tenten? Wordt er tijdig geïnvesteerd in de aankoop van nieuwe tenten om toekomstige tekorten te vermijden? Wat is het bedrag dat hiervoor wordt uitgetrokken? Is het aanbod aan tenten aangepast aan het toegenomen aantal leden bij jeugdbewegingen? Hoe evalueert u vandaag de aanvraagprocedure voor tenten? Is deze voldoende helder en transparant? Wat is het tijdsverloop tussen aanvraag en bevestiging? Welke verbeteringen zijn er volgens u nog nodig?

Minister, ik hoor berichten dat steeds meer jeugdbewegingen buiten de officiële weg op zoek gaan naar tenten, dit wil zeggen, via onderlinge uitwisseling, op de privémarkt, in het buitenland. Wat vindt u van deze tendens, wetende dat er enkele gevaren aan verbonden zijn qua verzekering, schadegevallen, een hogere kostprijs enzovoort?

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, elk jaar kampen de Vlaamse jeugdbewegingen met een tekort aan tenten om op kamp te gaan. Het beschikbare aanbod van de Uitleendienst Kampeermateriaal voldoet meestal niet aan de vraag. Daarom wordt er al enkele jaren voor een niet onaardig bedrag geïnvesteerd in de aankoop van nieuwe tenten. Deze moeten het aanbod uitbreiden, maar vervangen ook verouderde of kapotte tenten.

Recent vroeg ik via een schriftelijke vraag de voorlopige cijfers voor het huidige ontleenseizoen op. Daaruit bleek dat er tot dan toe 1.030 aanvragen binnenkamen, waarvan er 136 volledig en 13 gedeeltelijk werden geweigerd. Voor de geweigerde aanvragen wordt naar een alternatief gezocht. Zo werden in 2016 voor 39 aanvragen een oplossing gevonden via Defensie, voor 8 via de provinciale uitleendienst van Vlaams-Brabant en 107 zochten en vonden zelf een

oplossing. Door de gezamenlijke inspanningen van de verschillende spelers werden in 2016 uiteindelijk slechts 6 aanvragen niet ingevuld door ULDK, noch door een alternatief.

Het is misschien nog vroeg om al definitieve conclusies te trekken, maar uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag blijkt wel dat het aantal weigeringen daalt in vergelijking met 2016 en 2015. Ook als we het aantal tenten omrekenen naar het aantal beschikbare slaappleaatsen, moeten we vaststellen dat het beschikbare aantal slaappleaatsen sinds 2012 sterk is toegenomen. Gelet op de verschillende gegevens, lijkt het dat het tekort aan tenten een dalende trend vertoont.

Dit komt mede door de jaarlijkse financiële inspanningen. Zo werd er in 2016 een extra budget van 130.480 euro vrijgemaakt boven op het reeds ingeplande bedrag van 317.000 euro. Gezien de budgettaire context is dat geen sinecure. Daardoor konden 149, in de plaats van 105, seniortenten worden besteld.

Uiteraard zorgen die cijfers niet voor een overdreven hoerastemming. Gelet op de stijgende ledenaantallen, is blijvende aandacht voor de evolutie van het tentenaanbod essentieel.

Daarom heb ik voor u, minister, de volgende vragen.

Hoe analyseert u de actuele cijfers van de Uitleendienst voor het uitleenseizoen 2016-2017, meer bepaald de verhouding tussen het aantal aanvragen en het aantal geweigerde aanvragen?

In hoeverre bent u ervan overtuigd dat er ook in 2017 door een samenspel van de verschillende actoren, de Uitleendienst, Defensie en andere, voldoende alternatieven kunnen worden geboden voor aanvragen die in eerste instantie niet door de ULDK kunnen worden ingevuld?

In uw persbericht gaf u aan dat u zou opvragen hoeveel groepen door Defensie geholpen kunnen worden. Welke informatie kreeg u hierover? Graag enige toelichting hierover.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijn antwoord valt in drie delen uiteen. Ik zal het eerst over de tenten hebben, vervolgens over de aanvragen en uiteraard over het verband tussen beide en tenslotte specifiek over het aanvraagprogramma.

De Uitleendienst Kampeermateriaal voor de Jeugd beschikt voor dit uitleenseizoen over 5.253 tenten. Dat zijn 2.000 senior- en 3.253 patrouilletenten. Defensie stelt deze zomer 117 tenten ter beschikking. In een schrijven van de minister van Defensie werd mij vorige week nog een hoger aantal aangegeven, namelijk 152 tenten. Ik laat de administratie nog uitklaren welk aantal correct is.

Er werden 149 nieuwe seniortenten aangekocht, 10 werden er overgenomen van de provinciale uitleendienst Vlaams-Brabant en 70 werden er buiten dienst gesteld. De stock nam dus toe met 89 seniortenten.

Er werden 70 patrouilletenten overgenomen van de provinciale uitleendienst Vlaams-Brabant en 25 werden er buiten dienst gesteld. De stock nam dus toe met 45 patrouilletenten. Tellen we 89 en 45 bij elkaar op, dan komen we inderdaad aan 134. Daarmee wil ik toch een eerste communicatie van de voorbije weken logenstraffen dat er in het totaal minder of evenveel tenten zouden zijn. Het gaat dus wel degelijk om een verhoging.

Alle tenten worden jaarlijks grondig gecontroleerd en hersteld. Bij de start van elk ontleenseizoen is elke tent geschikt voor overnachting. De levensduur van

een tent en het jaarlijks aantal buitendienststellingen is dan weer afhankelijk van heel wat onvoorspelbare factoren: de wijze van transport en het gebruik, maar uiteraard ook de weersomstandigheden.

Sinds mijn aantreden wordt jaarlijks een bedrag van 317.000 euro uitgetrokken om voor ieder zomerseizoen de tentenstock opnieuw aan te vullen. Daar zijn geen besparingen op geweest.

In 2016 werd dit bedrag zelfs opgetrokken naar 447.000 euro. Daarmee werden dus niet alleen verouderde tenten vervangen, maar ook extra nieuwe tenten aangekocht. Ik wil nog meegeven dat voor deze bestelling van extra tenten op uitdrukkelijke vraag van de jeugdbewegingen, en dus in overleg met hen, werd gekozen voor seniortenten, hoewel we voor hetzelfde budget meer slaapplekken in patrouilletenten konden aankopen. Ik wil daarmee naar niemand een steen werpen. Ik wil alleen maar zeggen dat we met de jeugdbeweging overleggen welke tenten we het beste aankopen.

Ook in 2017 worden opnieuw een honderdtal nieuwe seniortenten aangekocht. Samen met de extra van de tenten van de provinciale uitleendienst Vlaams-Brabant en onze eigen stock hebben we vandaag het hoogste aantal patrouille- en seniortenten van de afgelopen vijf jaar. Ik heb het aantal beschikbare tenten dus reeds uitgebreid.

We zien dat over de jaren heen het aantal tenten van Defensie niet toeneemt, maar eerder daalt en die tendens moeten we wel in het oog houden. Maar nogmaals, we zitten met de hoogste stock in vijf jaar.

Dan komen we bij de aanvragen. De Uitleendienst merkt geen stijging in het aantal aangevraagde tenten tijdens de zomerkamperperiodes van de afgelopen jaren. De vraag blijft dus al geruime tijd stabiel. Ik hoor en zie ook de berichten van de jeugdbeweging dat het ledenaantal, gelukkig maar, van kinderen en jongeren stijgt, maar deze forse stijging van de voorbije jaren heeft dat tot dusver geen invloed op het aantal aangevraagde tenten. Dat is dus een tweede 'kamplegende' die ik even uit de wereld wil helpen. Daarmee wil ik niet zeggen dat ik er niet attent voor ben, maar dat zijn de feiten. Er zijn meer tenten dan vroeger, misschien nog niet genoeg, maar wel meer, en de aanvragen blijven ondanks de stijgende ledenaantallen stabiel.

Voor het gehele ontleenseizoen 2017 werden 1.079 aanvragen ontvangen. Dat was de situatie op 7 juni 2017, dus enkele dagen geleden. Zoals ieder jaar overstijgt de vraag het aanbod voor de drukste periode in de zomer. Voor het hele zomerseizoen ontving de uitleendienst 1.004 aanvragen, waarvan maar liefst 849 voor de drukste periode. 76 aanvragen werden geweigerd wegens uitputting van de stock en 29 groepen zullen we wellicht uit de nood kunnen helpen met tenten die Defensie ter beschikking stelt. We wachten nog op een definitieve bevestiging van een paar legereenheden, maar de meeste groepen hebben intussen hun toezegging reeds ontvangen. Daarnaast vermoedt de Uitleendienst nog een tiental groepen te kunnen helpen met materiaal dat opnieuw vrijkomt door annuleringen. Die zijn er namelijk ook elk jaar. Vermoedelijk zullen dit jaar 35 à 40 groepen dus niet op een oplossing kunnen rekenen vanuit de Uitleendienst of Defensie. Dat is de gebruikelijke 3 à 4 procent. Ook de voorbije jaren wijzigden de cijfers nog de laatste weken voor de zomer. In 2015 bijvoorbeeld waren er 49 groepen zonder oplossing vanuit de Uitleendienst of Defensie, maar uiteindelijk vonden slechts 2 groepen geen ander alternatief. In 2016 ging het om respectievelijk 113 groepen en uiteindelijk 6 groepen zonder oplossing. Het is dus momenteel moeilijk te voorspellen hoeveel groepen alsnog zelf een alternatief zullen vinden.

Ook ik ontvang berichten van groepen die nog niet over voldoende tenten beschikken voor hun zomerkamp. Van de resterende groepen op de wachtlijst

geeft ongeveer een derde aan te beschikken over een back-upplan. Ze prefereren echter om op de wachtlijst te blijven staan – wat trouwens hun volste recht is – aangezien de huurprijzen elders hoger liggen of kunnen liggen. De andere groepen op de wachtlijst gaven begin mei aan dat ze nog geen alternatief hadden gevonden. Slechts enkele groepen nemen regelmatig contact op met de Uitleendienst omdat ze vrezen geen oplossing te vinden. Dat jeugdbewegingen op zoek moeten gaan naar alternatieven, is geen nieuwe evolutie. Onderlinge uitwisseling tussen groepen is een goede aanvulling wanneer de stock van de Uitleendienst ontoereikend is tijdens de drukste periode. Uiteraard zijn een goed contract en goede afspraken bij een dergelijke verhuur belangrijk. De Uitleendienst bekijkt samen met de jeugdbewegingkoepels hoe ze de groepen hierin nog beter van de nodige informatie en voorbeelden kan voorzien.

Tot slot nog enkele beschouwingen in verband met het reservatieprogramma. Sinds het ontleenseizoen 2016 wordt er met een digitaal reservatieprogramma gewerkt. Dat heeft de transparantie voor de ontlener aanzienlijk verhoogd, aangezien hij of zij via het programma of via e-mail van iedere stap op de hoogte wordt gehouden, dat wil zeggen bevestiging ontvangst van de aanvraag, aanvarding van de aanvraag, toezegging of weigering en verdere opvolging.

Het jeugdwerk kan vanaf november aanvragen doen voor het volgende ontleenseizoen. De uiteindelijke toezegging of weigering ontvangen ze in de loop van februari. Het is niet mogelijk om de wachttijd in te korten aangezien het aantal beschikbare tenten pas na de herstelperiode in het winterseizoen kan worden bepaald. Er werd de afgelopen drie jaar hard gesleuteld aan de aanvraagprocedure en het reservatieprogramma. Jaarlijks volgt een evaluatie, maar grote structurele of inhoudelijke wijzigingen worden niet verwacht.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Dank voor uw uitgebreid antwoord, minister. Ik wil gewoon vermijden dat ik komend jaar hier opnieuw met dezelfde vraag zit. Zoals u zelf aangeeft, is die kans inderdaad groot. U hebt de cijfers van 2015 en 2016 gegeven, en waarschijnlijk zullen ze voor 2017 hetzelfde zijn: altijd zal zo'n 3 tot 4 procent van de groepen niet op ondersteuning kunnen rekenen. Moeten we ons erbij neerleggen dat dat altijd zo zal blijven? Of kunnen we proberen licht aan het einde van de tunnel te brengen en dat gat eens en voor altijd dicht te rijden? Of moeten we gewoon eerlijk naar de jeugdbeweging communiceren dat het nooit echt helemaal opgelost zal geraken?

De onrust is misschien nog altijd wel een van de grootste problemen. Groepen maken zich zorgen, zoeken heel snel zelf een alternatief, maken daarbij misschien de foute keuzes, betalen te veel geld en zijn misschien niet helemaal in orde met hun tenten. Dat moeten we absoluut proberen te voorkomen. Ik weet dat u vorig jaar hebt gezegd dat u in gesprek gaat, duidelijk communiceert en alle jeugdbewegingen probeert te overtuigen dat het probleem niet zo groot is als ze denken en dat de meeste wel iets zullen vinden. In hoeverre ziet u een verschil met vorig jaar? Zijn ze gerustgesteld of is de bezorgdheid nog altijd groot? Scouts en Gidsen Vlaanderen hebben zelf aangegeven dat een hoerastemming nog niet terecht is, maar in hoeverre weten ze dat het probleem kleiner is? We horen nog altijd heel wat bezorgdheden. Maar over het stijgend aantal leden moeten we allemaal zeer tevreden zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Ook ik dank u voor uw antwoord, minister. Hier zit een tevreden parlementslid. Ik zie dat er goede vooruitzichten zijn en dat de investeringen van de afgelopen jaren blijken te lonen. Ik hoor ook dat het digitale onderdeel van de Uitleendienst bijdraagt tot het wegwerken van tekorten.

Volgens de eerste indrukken verloopt het vlot en zorgt het voor meer efficiëntie. Dat wil ik toch even vermelden.

We zien een positieve evolutie. Mogen we dat zeggen? Ja. Moeten we op onze lauweren rusten? Nee, er blijft nog altijd voldoende werk aan de winkel. Het blijft belangrijk ook de komende jaren aan de problematiek te blijven werken, zeker als we weten dat de ledenaantallen van de jeugdbewegingen blijven stijgen.

Ik wil nog even de nadruk leggen op de alternatieven. Onderlinge uitwisseling en een goede samenwerking zijn daarbij cruciaal, maar ook Defensie moet een rol kunnen blijven spelen, hoewel het geen kerntaak van het leger is en het met heel wat besparingen wordt geconfronteerd. Defensie zit nu ook mee aan tafel in de werkgroep van de Uitleendienst en dat is een goede zaak.

Ik heb nog één vraag. We hebben het al even gehad over de alternatieven en de onderlinge uitwisseling, maar zijn er op het ogenblik nog andere mogelijke alternatieven die nog niet aan bod zijn gekomen?

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp-a): Hier zit een iets minder tevreden parlements lid, minister. Er is bij mij een beetje verwarring over de cijfers, omdat ik hierover ook een schriftelijke vraag heb gesteld, op 12 april als ik me niet vergis. In uw antwoord gaf u aan dat ULDK 1.044 aanvragen had gekregen voor het ontleenseizoen 2017. Dat was de situatie op 18 april. Het ging over 7.856 seniortenten en 7.976 patrouilletenten. Daarnet zei u dat u in het totaal zo'n 5.000 tenten ter beschikking hebt. In uw antwoord op mijn schriftelijke vraag zei u dat 126 aanvragen waren geweigerd. In het totaal ging het daarbij om 536 seniortenten en 710 patrouilletenten en voor 124 jeugdverenigingen was er toen nog geen oplossing. U haalde ook aan dat 70 groepen op de wachtlijst een aanvraag voor Defensie hadden ingediend en dat ongeveer 30 wellicht op die manier een oplossing zouden vinden. Dat laatste hebt u vandaag eigenlijk ook bevestigd.

Zoals collega Annouri ook zei: elk jaar opnieuw is het miserie en stellen wij hier opnieuw die vraag. Nochtans weet iedereen, of althans toch de mensen die uit de jeugdbeweging komen, dat een kamp het hoogtepunt van het jaar is. Het zou dan ook niet mogen dat door een tekort aan tenten de jonge vrijwilligers zich zorgen moeten maken of ze dat jaar op kamp kunnen gaan. Ze zouden op dit moment eigenlijk met andere dingen bezig moeten zijn, met de voorbereiding van hun kamp. Nu moeten ze op zoek gaan naar alternatieven, die helaas een pak duurder zijn, en dat snijdt diep in het budget van de jeugdvereniging, zeker als dat elk jaar opnieuw het geval is.

Ik wil dan ook vragen de cijfers die we elk jaar opvragen, zeer goed te monitoren en na te gaan welke jeugdbewegingen telkens worden getroffen. Bovendien wil ik vragen meer te investeren, niet alleen in het vervangen van kapotte tenten, maar ook in extra tenten, zodat het probleem eens en voor altijd wordt opgelost.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Ook ik dank u voor uw antwoord, minister. Het probleem is inderdaad al vele legislaturen een jaarlijks aandachtspunt. Het is een immense uitdaging, maar ook een belangrijk punt voor het hele jeugdverenigingsleven om een zorgeloos en betaalbaar kamp te kunnen organiseren. Ook voor hen is dat een uitdaging en als wij hen daarin kunnen ondersteunen, is dat heel belangrijk, ook voor het hele jeugdwerk.

U hebt extra investeringen gedaan, en terecht. U hebt er dus wel aandacht voor. Positief is ook dat u, als er ruimte is, extra middelen reserveert. U verklaart dat u

de stijging van het aantal leden momenteel niet terugvindt in een toename van de aanvragen. Mag ik er even op wijzen dat de stijging van het aantal leden vermoedelijk bij de jongste groepen zit en die gaan vaak op kamp in lokalen. Pas op latere leeftijd worden er tenten gebruikt. Dat wil zeggen dat de aangroei van de leden in de toekomst wel zal leiden tot nood aan meer tentplaatsen. We zullen dan dus nog voor een grotere uitdaging komen te staan. Vandaag is het misschien nog niet in de aanvragen te zien, maar dat komt wel op ons af. Het blijft dus een belangrijke uitdaging voor de toekomst en we moeten er echt wel op inzetten.

Ook bij vorige gelegenheden heb ik de vraag gesteld welke mogelijkheden er binnen Defensie zijn. Defensie zit intussen mee aan tafel en dat is positief, maar onze buurlanden, met een minder uitgesproken zomerkampcultuur, hebben ook een Defensie die over tenten beschikt. U heb zelfs het grapje gemaakt dat we er misschien een NAVO-opdracht van kunnen maken, maar u hebt wel heel duidelijk en ernstig verklaard dat u zou overleggen met de buurlanden om te kijken of daar mogelijkheden zijn. Is dat gebeurd en ziet u daar kansen of mogelijkheden voor de uitbreidingen van het tentenaanbod?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: 'Gouverner c'est prévoir.' Ik denk met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid te kunnen zeggen dat u volgend jaar hier met dezelfde vragen zult zitten. Ik zeg dat zonder cynisme. Maar ik denk dat ik ook zal kunnen zeggen dat op dat ogenblik het aantal tenten nog gestegen zal zijn. Nu we voor de tenten aan een minimale bedieningsgraad van 95 procent zitten, en vaak hoger, tot 96 en 97 procent, hoop ik het gat met de 100 procent te kunnen dichtrijden. U weet ook dat wanneer we 100 procent tenten willen hebben, we eigenlijk 110 of 120 procent zouden moeten hebben, omdat de tenten allemaal over een periode van drie tot zes weken zeer intensief worden gebruikt. Ik ga door met het investeringsprogramma. Maar anderzijds weet ik niet of we ooit een situatie zullen of moeten bereiken waarbij alle tenten alleen van de overheid zullen komen. Een gemengd systeem werkt al sinds jaar en dag en geeft voor de meeste problemen een oplossing. Dus meer tenten? In elk geval wel, maar 100 procent is financieel wel een zwaardere uitdaging dan men op het eerste gezicht zou denken.

Ik probeer hierover eerlijk en correct te communiceren. Daarom heb ik, zoals sommigen hebben opgemerkt, de voorbij week niet meteen 'Hoera!' gezegd. Maar er is wel een vooruitgang, zoals door anderen terecht is opgemerkt.

Mevrouw Soens, ik zal de evolutie van de cijfers doorheen de aanvraagperiode nog in perspectief zetten. Een tent kan per zomer meer dan één keer worden gebruikt. Dat is al een eerste antwoord op uw vraag. Ik heb een aantal contacten gelegd met buitenlandse legereenheden. Maar dat is toch niet allemaal hetzelfde als praten met het binnenlandse leger. Die samenwerking verloopt vlot en belangeloos. Waarvoor dank. Zoals u weet worden de rekeningen in de NAVO de laatste tijd door iedereen wat strikter nagekeken. Ik denk niet meteen dat we daar grotere verwachtingen moeten koesteren. De enige optie voor ons zal zijn om enerzijds de vervanging van de tenten minstens op peil te houden, en om anderzijds bijkomende investeringen te doen, om er op die manier voor te zorgen dat we niet aan 95, 96 of 97 procent genoegdoening zitten, maar hopelijk aan meer, en dat de 100 procent in zicht komt.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, we kunnen dan al een afspraak maken voor volgend jaar, om hier terug te zitten. Maar dat is goed. Dat toont aan dat we het thema blijven opvolgen en dat we aan de jeugdbewegingen het signaal geven dat

we er allemaal heel hard ons best voor doen om ervoor te zorgen dat ze allemaal op voldoende kampeertenten kunnen rekenen.

Ik volg u als u zegt dat de overheid niet in alle tenten moet voorzien. Uiteraard niet. De overheid moet de dekkingsgraad niet volledig op zich nemen. Het doel moet wel zijn dat alle jeugdbewegingen voor 100 procent aan materiaal kunnen geraken. Wij willen ze daarbij helpen.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, dank u voor uw bijkomende antwoorden.

Mevrouw Soens, ik heb hier de cijfers bij. Onder sp.a-minister Pascal Smet werden in 2009 en 2010 nul tenten aangekocht. Enkel in 2011 werd er 357.000 euro geïnvesteerd. In 2012 nul. Maar in 2014 was er 74.000 euro en in 2015 314.000 euro. In 2016 zitten we aan 447.000 euro en voor dit jaar aan 317.000 euro. En de minister heeft daarnet gezegd dat hij in extra budget voorziet. Dus u kunt toch niet zeggen dat er geen positieve evolutie is. Haal er de cijfers bij. Onder uw eigen minister van sp.a is er zo goed als niets gebeurd. Ik vind het een beetje kort door de bocht om te zeggen dat we moeten blijven investeren. Uiteraard moeten we blijven investeren, maar ik wou u toch even confronteren met die cijfers.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekomst van de kunstcollectie van Belfius in het licht van de aangekondigde beursgang van de bank – 2102 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Lionel Bajart

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, een week of drie geleden kondigde federaal minister van Financiën Johan Van Overtveldt aan dat hij hoopt de bank Belfius nog deze legislatuur naar de beurs te brengen. Dat zou dus grofweg binnen dit en twee jaar kunnen gebeuren. In de media stelde hij zelf de planning voorop om kort na de paasvakantie, nu dus, met een voorstel te komen. "Ik pleit ervoor om niet te lang meer te wachten," zei hij in een interview met De Tijd. De N-VA'er wil wel dat de Belgische staat 50,1 procent van de bank in handen houdt.

Daarover wil ik het niet hebben – ik ken daar trouwens niets van. Ik wil het wel hebben over de kunstcollectie van Belfius. Het is, naar verluidt, de grootste verzameling van Belgische kunst van ons land. Belfius probeert die collectie voor iedereen toegankelijk te maken. Mensen kunnen de collectie live bekijken op de bovenste verdieping van de Belfiustoren, of in een van de musea waarmee Belfius samenwerkt, en deels ook op de website.

Deze collectie van meer dan 4300 kunstwerken is een samensmelting van de kunstcollecties van het Gemeentekrediet zaliger, Paribas Bank België zaliger en BACOB Bank zaliger. Die zijn nu allemaal verenigd in de Belfiusbank. Zowel het Gemeentekrediet als Paribas België begon na de Tweede Wereldoorlog met een collectievorming om te vermijden dat het nationale erfgoed naar het buitenland zou verdwijnen. Het Gemeentekrediet legde van in het begin het accent op Belgische kunst vanaf 1860, terwijl Paribas België kunst uit de 16e tot 18e eeuw en moderne kunst kocht. BACOB Bank kocht hedendaagse kunst. Het is een collectie met werk uit bijna vijf eeuwen, met Vlaamse meesters uit de 16e en 17e eeuw, met topwerken van Antoon Van Dijck, Jacob Jordaens, Pieter Paul Rubens, Pieter Pourbus, Henri met de Bles en Jan Breughel I, enzovoort. De collectie

moderne kunst toont alle stromingen vanaf het realisme. Belangrijke figuren hier zijn Charles Degroux, James Ensor, Constant Permeke, Théo Van Rysselberghe, Paul Delvaux en René Magritte. En ten slotte is er de collectie hedendaagse kunst van 1960 tot vandaag met werk van Marcel Broodthaers, Roger Raveel, Luc Tuymans, Jan Fabre, Pierre Alechinsky, Berlinde De Bruyckere, Ann Veronica Janssens, enzovoort. Ik had er nog niet aan gedacht, maar het is misschien een tip voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, als het per se een museumcollectie nodig heeft. Ik zeg het hier, minister, omdat u ook minister van Brussel bent.

Kortom, het is een zeer waardevolle collectie waarvan een aantal werken – uiteraard niet allemaal – ook op de Vlaamse topstukkenlijst voorkomen.

Het belangrijke is – en daarom stel ik ook de vraag, minister – dat deze collectie bij wijze van spreken van u en van mij is. Ze is aangekocht door een publieke openbare bank, en dus niet door private banken. Dat is niet helemaal zo, ik weet ook wel dat BAC, de voorloper van BACOB, een coöperatieve bank was. Nu is die collectie minstens in mentaal opzicht van de gemeenschap of van de gemeenschappen in dit land. Ik zou niet graag hebben dat een deel van die collectie zou vervreemden door de beursgang of de eventuele verkoop van de bank.

Minister, zijn er contacten geweest tussen u en Belfius, en eventueel met minister Johan Van Overtveldt? Is het niet wenselijk afspraken te maken over de toekomst van de collectie? Weliswaar heeft Belfius een wat apart statuut.

Hebt u weet van eventuele plannen van de bank om een deel van de collectie van de hand te doen? Ik denk van niet, maar ik hoop dat u mij dit kunt bevestigen.

Is het niet aangewezen de collectie bestuurlijk af te splitsen van de bank zodat de beursgang geen invloed heeft op de collectie? Zou deze collectie niet beter ondergebracht worden bij een vehikel dat wel voor 100 procent in handen is van de overheid, en dus los van een eventuele beursgang of gedeeltelijke privatisering van Belfius? Dit is meer een voorstel dan een vraag. Daardoor wordt die publieke collectie met publieke middelen van ons allemaal verworven. Kan dit in overleg met de gemeenschappen gebeuren?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Caron, op dit ogenblik zijn er nog geen contacten geweest met Belfius of met minister Van Overtveldt over de toekomst van de kunstcollectie waarover u het in uw vraag had.

De Belfius-kunstcollectie is zeker een van de belangrijkste bedrijfscollecties in België. Het is positief dat de bank sinds enkele jaren opnieuw deze collectie naar waarde schat en ontsluit, zoals onlangs nog met een tentoonstelling op Art Brussels. Ik zie op dit ogenblik geen onmiddellijke bedreigingen voor de collectie. Maar het zou inderdaad goed zijn indien de federale overheid, nu de enige eigenaar van Belfius, bij de voorbereiding van een eventuele gedeeltelijke beursgang ook al zou nagaan welke toekomst zij aan de collectie wil geven en of zij wil toelaten om deze collectie op termijn al dan niet te vermarkten. Ik ben dan ook bereid hierover contact op te nemen met de Federale Regering. Dat zal in de komende weken gebeuren.

Ik heb geen kennis van eventuele plannen van de bank om een deel van de collectie van de hand te doen. Het gaat om een collectie in volle eigendom van een bank, die op haar beurt dan weer volle eigendom is van de Belgische Staat. Ik denk dat het inderdaad goed zou zijn indien de federale overheid zich zou bezinnen over de bestemming op langere termijn van deze collectie. Het is aan de federale overheid om, in overleg met Belfius, te overwegen welke piste daartoe het best bewandeld kan worden. U zult uit mijn antwoord hebben

begrepen dat ik daarover met de minister van Financiën in gesprek wil gaan, om daarover minstens duidelijkheid te verkrijgen, en te bekijken welke verdere opvolging aan dat gesprek kan worden gegeven.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, ik dank u voor uw korte en krachtige antwoord. Dat mag ook eens zo. Ik ben er blij mee. Ik ben blij dat u contact gaat opnemen met uw federale collega. Dat was de wens die ik hier uitdrukte. Zo zal het probleem niet op tafel komen op het moment dat er effectief tot een beursgang wordt beslist. Er moet worden nagedacht over de toekomst van die collectie. Ook al is die collectie federaal, wij zijn met de gemeenschappen bevoegd en bekommerd over de kunstcollecties die wij hebben.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de volkshogeschool Vormingplus Citizenne – 2141 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, Vormingplus Citizenne is een regionale volkshogeschool die wordt gesubsidieerd binnen het decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk en krijgt voor 2017 bijna 456.800 euro ondersteuning.

Volkshogescholen zijn pluralistisch. Zij hebben als opdracht een eigen programma-aanbod inzake niet-formele educatie aan te bieden en samenwerkingen te creëren met het oog op het versterken van het niet-formele educatieve aanbod in de regio.

Vormingplus Citizenne heeft de volgende missie. Citizenne organiseert ateliers, workshops, debatten en ontmoetingen waarbij de Brusselaars en hun dagelijkse leven het vertrekpunt zijn. Het gaat aan de slag met talenten en dromen van mensen. Citizenne brengt Brusselaars van diverse pluimage samen. Citizenne bouwt aan een solidair en lerend Brussel samen met andere organisaties, groepen en gemeenschappen. Een stad waar bewoners bondgenoten zijn en samen de stad vorm geven. Citizenne gelooft in de kwaliteiten en mogelijkheden van Brussel en haar inwoners, in gelijkwaardigheid en in vrijgevigheid. Tot hier de missie.

De volkshogeschool wil nu in het kader van de ramadan de Brusselaars samenbrengen rond de waarden die deze vastenperiode, volgens de islamgodsdienst, met zich meedraagt.

Het programma-aanbod van de volkshogeschool moet in principe worden aangeboden in open aanbod en plaatsvinden in de autonome levenssfeer van de deelnemers, op vrijwillige basis en los van enig schoolverband of elke vorm van beroepsopleiding.

Minister, bent u van oordeel dat de organisatie van een veelheid aan activiteiten, duidelijk gefocust op één godsdienst of religie, past binnen de doelstellingen waarvoor Citizenne gesubsidieerd wordt? Volkshogescholen zijn pluralistische organisaties. Zijn er aanwijzingen dat Citizenne niet pluralistisch is? In hoeverre mogen de acties van de volkshogescholen één godsdienstige invalshoek hebben?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Meremans, de aanname dat Citizenne focust op één godsdienst is geenszins een correcte aanname. Als we het programma van

Citizenne, raadpleegbaar via de website www.citizenne.be, bekijken, zien we een veelheid aan activiteiten, waarvan de meeste niet religieus geïnspireerd zijn. De religieus geïnspireerde activiteit waarop de vraag zinspeelt, is het Hospitality Festival, het Ramadanfeest 2017. Met dit festival richt Citizenne zich in de eerste plaats tot niet-moslims en geeft de kans om via workshops, lezingen en ramadanmaaltijden bij moslimfamilies kennis te maken met dit feest van de gastvrijheid. Deze activiteit is dus geenszins monocultureel, zoals ten onrechte wordt gesuggereerd. De partners die dit initiatief mee dragen, hebben een zeer diverse achtergrond en vormen een dwarsdoorsnede van het werkveld en instellingen actief in Brussel. Ik geef er enkele, maar het is een heel uitgebreide lijst van meer dan twintig verenigingen: Femma, het Agentschap voor Inburgering en Integratie, de Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS), de Federatie van Marokkaanse en Mondiale democratische organisaties (FMDO), verschillende Brusselse Vlaamse gemeenschapscentra, Cactus Brussels, Foyer Brussel in Dialoog, de Vrije Universiteit Brussel (VUB) enzovoort. Het festival maakt ook vooruitstrevende thema's binnen de islam bespreekbaar en bekend: soefisme, muziek, een debat rond beeldvorming in de media, moslimfeminisme, enzovoort. Het aanbieden van zogenaamde Hospitality Dinners – ramadanmaaltijden bij moslimgezinnen – en iftars, het feestelijke gebeuren waarmee moslims de vastendag breken, is op zich een informeel educatief aanbod waarbij mensen in een niet-schoolse context kennis kunnen maken met deze traditie. Dit initiatief is dan ook een invulling van de sociaal-culturele opdracht die Citizenne heeft als regionale volkshogeschool.

Er zijn geen aanwijzingen dat Citizenne niet pluralistisch is. Het activiteiten-aanbod van de volkshogeschool is ruim en divers en beperkt zich niet tot een overtuiging of geloofsovertuiging.

Volkshogescholen dienen pluralistisch te zijn. Er is echter geen bepaling die volkshogescholen ervan weerhoudt om acties met een godsdienstige invalshoek te organiseren wanneer dit deel uitmaakt van een breder aanbod. Het is echter kort door de bocht aan te nemen dat het Hospitality Festival één godsdienstige invalshoek heeft, laat staan een moslim- of religieus initiatief zou zijn of daartoe beperkt zou blijven. Het wil integendeel bruggen bouwen, waarbij vanuit de invalshoek van de islam de verbinding wordt gemaakt met andere overtuigingen en geloofsovertuigingen, waarbij moslims en niet-moslims elkaar beter leren kennen. Citizenne houdt met de organisatie van dit initiatief rekening met een belangrijk deel van de inwoners van de stad die decretaal tot haar verzorgingsgebied behoort. Ik heb in het bijzonder het cijfer van het Nationaal Instituut voor de Statistiek voor ogen, dat iets meer dan 22 procent van de Brusselaars moslim is.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Minister, dank u voor uw antwoord. Ik ga reageren. Ik heb ook de activiteiten bekeken van Citizenne. Daar is een waaier bij: er zijn bezoeken, ook aan theaters en Brusselse instellingen; er is ook iets rond lectuur en boeken, dat vind ik zeer goed. Men zegt: 'We zijn niet religieus.' Maar toch hangt men een festival op aan een religieus feest van één welbepaalde godsdienst. Het wordt ook het Ramadan Festival genoemd.

Ik vind het correct dat men ook godsdiensten benadert. Ik vind dat belangrijk. Ik ben zelf een praktiserende christen. Ik heb niets tegen religies, integendeel. We moeten respect hebben voor alle uitingen van religie. Maar ik doe een greep uit de activiteiten. 23 maart 2016: atelier 'Waarom soefisme?' Soefisme is een liberale stroming binnen de islam. 4 november 2016: 'Moslimjongeren vandaag. Identiteit en spiritualiteit'. 10 maart 2017: 'Ontspan in de hamam'. 31 maart 2017: 'De vrouw en de islam. 11 mei 2017: 'Islam, hiphop en world engagement'. 26 mei 2017: 'Het ramadanfeest'. 9 juni 2017: 'Zomerkrieken - iftar'.

Ik wil daar één ding over zeggen. Ik heb er geen probleem mee dat men tegemoet komt aan religies, aan een belangrijk deel van de bevolking. Zoals u zelf zegt, 22 procent van de bevolking van Brussel is moslim. Ik vind het belangrijk dat je daar ook mee omgaat. Alleen vraag ik me af: wat met de andere religies? Gaat er bijvoorbeeld in oktober een Loofhuttenfeestfestival plaatsvinden? Dat is een joods feest van zeven dagen. Wat met de orthodoxe feestdagen, wat met de christelijke feestdagen en dergelijke? Ik vind persoonlijk dat men hier te veel focust op één religie. Ik vind het goed dat men een religie betreft, maar dat geldt ook voor andere religies. Dat mis ik hier een beetje.

Men zegt dat men de islam een bepaalde plaats moet geven in Brussel, dat men toch ook een aantal zaken moet verduidelijken. Daar ben ik het mee eens, maar hier wordt een heel gegeven opgehangen aan een religieus feest van één bepaalde godsdienst. Wat met de andere godsdiensten? Ik ben slecht in wiskunde, maar als 22 procent van de mensen in Brussel moslim is, dan is 78 procent ofwel atheïst ofwel een andere godsdienst aanhangend, die ook zijn plaats heeft in Brussel. Voorzitter, ik denk dat ik correct ben ter zake. Daar merk ik toch wat minder aandacht voor. Ik heb er geen probleem mee dat religie aan bod komt en dat men ook rituelen en dergelijke uitlegt. Ik vind dat belangrijk, maar ik vind het belangrijk voor elke godsdienst. Ik zie hier een te grote focus op één godsdienst.

Minister, er is ook het feit dat dit, zoals u zegt, het ramadanfestival wordt genoemd. Het wordt ook niet anders genoemd. Daardoor ligt de focus volgens mij te veel op één religie. Dat vind ik een beetje jammer. Ik vind dat men daarvoor aandacht moet hebben, dat Vormingplus ook andere wegen moet opgaan, voor andere religies, inderdaad, maar ook voor mensen die misschien niet geloven. Dat wou ik toch even meegeven.

Bart Caron (Groen): Namens mijn eigen fractie wil ik even het woord nemen. Mijnheer Meremans, ik richt me vooral tot u. Ik denk dat het hier niet gaat over wiskunde. Het gaat over maatschappelijke thema's. Het gaat over zaken waarmee mensen in een samenleving bezig zijn. Dat kan nu de ramadan zijn, en in een andere context kan dat een totaal andere kwestie zijn, die niks met religie te maken heeft, maar met waarden of normen, met gedragingen van mensen, met wat dan ook. Alsof de ramadan vandaag, met die grote geloofsgemeenschap, geen factor zou zijn die in de Brusselse context een rol speelt. Sorry, maar ik vind niet dat je dat doet, het aantal uren of minuten dat een culturele organisatie met religie of een onderwerp bezig mag zijn, rechtstreeks in causaal verband zetten tot het percentage gelovigen. Dat is een gemeenschappelijk fenomeen.

Ik kan alleen toejuichen, en dat meen ik uit de grond van mijn hart, dat Citizenne op die manier probeert om een diverser publiek te bereiken, of minstens de blanke middenklasse-Vlaming te informeren over wat die andere religie betekent, over welke vormen van eredienst men beleeft en hoe men dat doet. Sorry, maar ik vind dit eigenlijk spijkers op laag water zoeken om weer eens een soort culpabiliseringseffect te doen, in de geest van een aantal andere discussies. Collega Meremans, ik ga het cru stellen: ik zou de vraag niet durven te stellen.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Mijnheer Caron, we zouden de vraag niet mogen stellen. Met andere woorden, telkens als we dit thema aanhalen, dan hoor ik meteen al een aantal woorden vallen, tot mijn spijt. U zegt dat men dat in de gemeenschapsvorming moet bekendmaken aan de mensen. Ik zeg u: je moet mensen die moslim zijn, ook laten kennismaken met het andere dat ook in Brussel leeft. Dat is óók de opdracht van Citizenne en van Vormingplus, en dat zie ik nu te weinig, maar blijkbaar mogen we daar allemaal geen vragen over stellen. Ik stel die wel. Dat heeft niks te maken met culpabiliseren. Ik wil gewoon

aandacht vragen voor die diversiteit in Brussel, die niet louter gericht is op één godsdienst. Het spijt me dat u dat zo aanvoelt, maar dat was niet alleen bij mij, en er zijn verschillende factoren.

Ik wil nog een punt aanhalen, in het licht van vorige week, namelijk dat ik merk dat een bepaalde organisatie ook partner is bij het ramadanfestival. Minister, ik geef gewoon maar mee aan u, als minister van Cultuur, als minister van Brussel, als minister van Jeugd, dat die bepaalde organisatie bepaalde uitspraken doet op haar site. Dan vraag ik me soms ook af welke meningen er dan worden verkondigd in die debatten, en dan vraag ik me ook af welke invloed dat kan hebben op zoekende moslimjongeren die het moeilijker hebben. Die bezorgdheid wil ik toch wel even meegeven. U kunt het dan misschien hebben over die Meremans met zijn rare vragen, of u kunt dat ook gewoon even nagaan en onderzoeken. Ik zou het laatste doen.

De voorzitter: Mijnheer Meremans, als voorzitter heb ik uw vraag gewoon ontvankelijk verklaard. Dat wilde ik maar even zeggen. U mag gerust uw vraag stellen. De rest was een opmerking als lid van mijn fractie, om het even te verduidelijken.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toename van het aantal interimcontracten bij de VRT – 2199 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, minister, ik heb naar aanleiding van een Pano-reportage over interimarbeid al een vraag gesteld aan uw collega, minister Muyters, over wat er is gebeurd bij DHL Aviation. Dit is eigenlijk een vraag in het verlengde daarvan.

Volgens de vakbond ACOD (Algemene Centrale der Openbare Diensten) maakt de VRT op een oneigenlijke manier gebruik van uitzendarbeid door mensen wier tijdelijk contract afloopt over te zetten op een interimcontract. Dat blijkt uit cijfers van 2016. Volgens de ACOD zit daar een bewuste strategie van de VRT achter. Die zou namelijk het personeelsbudget willen oppoetsen, zodat het onder de door de Vlaamse Regering opgelegde grens blijft. Het is bij wet alleen toegestaan om met opeenvolgende interimcontracten te werken voor uitzendarbeid bij eenzelfde gebruiker als de gebruiker de nood aan flexibiliteit voor het gebruik van dergelijke contracten kan bewijzen. Dat is ook de redenering die we horen vanuit de VRT, namelijk dat de stijging van het aantal interimcontracten er is gekomen omdat 2016 een uitzonderlijk druk jaar was.

Er zijn heel wat nadelen verbonden aan het voor langere tijd werken op basis van interimcontracten. Voor heel wat uitzendkrachten betekent het veel onzekerheid. Bovendien wordt een werknemer met dergelijke contracten geconfronteerd met heel wat problemen en onrechtvaardigheden. Zo is het bijvoorbeeld haast onmogelijk voor iemand met een dagcontract om een woonkrediet te krijgen bij de bank. Hij of zij bouwt geen anciënniteit op en geniet niet dezelfde bescherming in geval van ziekte of zwangerschap als iemand met een vast contract.

Het is niet de eerste keer dat de openbare omroeporganisatie in het nieuws komt met de vele interimcontracten waarmee ze werkt. Uit een onderzoek van de nieuwssite Apache, u allen niet onbekend, bleek dat in 2012 800 mensen bij de

VRT een interimcontract kregen. Ik citeer kort uit de berichtgeving van Apache: "Volgens een schatting van de vakbond werden dat jaar 70 à 80 structurele jobs ingevuld door interim-contracten. De openbare omroep beloofde toen de misbruiken aan te pakken. Dat gebeurde ook. Het aantal dagen interimarbeid per jaar werd vanaf 2013 serieus teruggedrongen. Maar in de loop van vorig jaar steeg het gebruik van uitzendkrachten opnieuw bij de VRT. Dat blijkt uit cijfers die ACOD verzamelde. In december werden 3.391 werkdagen gepresenteerd door uitzendkrachten. In het begin van dat jaar ging het om minder dan de helft, in december 2015 waren het er 2.397. Uitgedrukt in het aantal voltijds equivalenten, waren in december vorig jaar bij de VRT 170 uitzendkrachten per dag aan de slag. Sinds begin 2016 is de nieuwe beheersovereenkomst die de Vlaamse regering afsloot met de VRT van kracht. Daarin werd het aandeel van de personeelskosten tegenover de totale ontvangsten begrensd op 43,25 procent. ACOD ziet daarin de verklaring voor het toenemend aantal uitzendkrachten bij de VRT. Naar aanleiding van de besparingsmaatregelen vorig jaar zijn mensen van wie het tijdelijk contract afliep op interimarbeid gezet. Dat valt niet onder het personeelsbudget."

Minister, op basis daarvan heb ik enkele informatieve vragen aan u. Wat is uw visie als minister op het gebruik van interimcontracten bij de openbare omroep? Kunt u me een overzicht geven van de evolutie van het aantal interimcontracten bij de VRT de afgelopen tien jaar? Het is misschien ook handig om dat uitgedrukt te zien in vte's. Klopt het dat er vorig jaar een forse stijging is geweest van het aantal interimcontracten? Hoe verklaart u dat? Komt dat inderdaad door die toegenomen drukte, zoals de VRT zelf aangeeft? Wat is uw reactie op de verklaring die de ACOD naar voren schuift, met name dat de nieuwe beheersovereenkomst aan de basis zou liggen van de toename van het aantal interimcontracten? Beoordeelt u de stijging van het aantal interimcontracten vorig jaar als een misbruik door de openbare omroep? Zo ja, welke acties kunt u hiertegen ondernemen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, mijnheer Annouri, de VRT, meer bepaald de gedelegeerd bestuurder, is als enige bevoegd om het personeelsbeleid van de VRT te bepalen, conform artikel 14 van het Mediadecreet en binnen de grenzen van de beheersovereenkomst. Volledigheidshalve geef ik artikel 14 nog even mee: "De gedelegeerd bestuurder is belast met en exclusief bevoegd voor de volgende taken van het operationele bestuur van de VRT: (...) inzake het personeelsbeleid: het voeren van een coherent personeelsbeleid, dat afgestemd is op de strategische ontwikkeling van de VRT en de omgevingsfactoren waarbinnen de dienstverlening plaatsvindt, overeenkomstig de rechtspositieregeling van het personeel en de richtlijnen van de raad van bestuur binnen het jaarlijkse ondernemingsplan daarover." Ik kom daar bij uw vijfde vraag even op terug.

Voor de invulling van haar structurele opdrachten werft de VRT in principe medewerkers aan met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur. Veel media-producties worden daarentegen geproduceerd binnen een beperkt tijds kader. Zoals bij andere omroepen kunnen die VRT-producties maar worden gerealiseerd met behulp van tijdelijke arbeidskrachten. Een flexibele invulling is dus wel degelijk nodig. Dat gebeurt ten dele met VRT-arbeidsovereenkomsten van beperkte duur, maar in belangrijke mate met behulp van uitzendarbeid.

De gevallen waarin de VRT toch een beroep kan doen op uitzendarbeid werden in een protocol bepaald. Daarin staat onder meer dat elke tewerkstelling van studenten alsook in het kader van diversiteitsstages bij de VRT via uitzendarbeid gebeurt. Daarnaast kan de VRT een beroep doen op uitzendarbeid in een aantal omstandigheden: ter vervanging van een vaste werknemer die tijdelijk geen arbeidsprestaties kan uitvoeren, en dat voor een periode van maximaal drie maanden; bij tijdelijke vermeerdering van werk, bijvoorbeeld door het seizoensgebonden karakter van

mediaproductie, en dan geldt dat voor een maximale termijn van zes maanden, die in specifieke gevallen kan worden verlengd; bij uitzonderlijk werk, zoals voor prestaties als uitvoerende kunstenaars, waarbij het gaat over onder meer acteurs, figuranten, muzikanten en dies meer en waarbij onder uitzonderlijk werk opdrachten worden verstaan die door hun aard niet door functiehouders kunnen worden uitgevoerd. Die opdrachten zijn opgelijst. Het kan ook gaan om opdrachten die door hun specificiteit als uitzonderlijk werk worden beschouwd, voor zover dat om functionele redenen noodzakelijk is, om opdrachten van minder dan 33 procent van een voltijdse betrekking en om of opdrachten in het kader van korte experimentele en innovatieve projecten, waarbij het onzeker is of en hoe het project wordt voortgezet.

U vroeg me een overzicht van de afgelopen jaren. In 2012 was er voor uitzendkrachten sprake van 99,9 vte's, in 2013 van 93,6 vte's. In 2014 steeg dat dan naar 107,6 vte's, waarna het in 2015 weer daalde tot 81,6 vte's en in 2016 weer steeg tot 117,6 vte's.

Dan waren er uw vragen over de forse stijging en mijn reactie op de verklaring van de ACOD. Het klopt, zoals blijkt uit de cijfers die ik zonet heb voorgelezen, dat er in 2016 een beroep werd gedaan op meer uitzendkrachten dan in 2015. Daar zijn verschillende redenen voor, en de VRT geeft er drie. Met betrekking tot het nieuws werden er voor de implementatie van nieuwe technologie, onder andere voor hd, intensieve opleidingen gegeven aan medewerkers van de nieuwsdienstprogramma's. Daardoor moesten tijdens die opleidingen tijdelijke uitzendkrachten worden ingezet. Het was dan ook nodig om dubbele teams te plannen: een team om continu te blijven produceren en een team om de nieuwe technologieën uit te testen. De tweede reden had te maken met sport. Voor de Ronde van Frankrijk, het EK voetbal, de Olympische Spelen en de Paralympische Spelen moest een beroep worden gedaan op extra mankracht, en ook daarvoor werden dus uitzendkrachten aangetrokken. De derde reden betrof de evenementen. Door een drukke evenementenkalender van de radionetten moesten meer uitzendkrachten tijdelijk worden ingezet. Het belangrijkste deel van de stijging is dus wel degelijk door die redenen te verklaren.

Daarnaast had het sociaal plan of toekomstplan ook een impact op het inzetten van uitzendkrachten. De realisatie van de besparingen en het aanpassen van de interne VRT-werking vragen immers tijd. Zo zijn bijvoorbeeld in een aantal gevallen medewerkers eerder kunnen vertrekken dan de interne werkorganisatie kon worden aangepast, en dat heeft tijdelijk geleid tot het inzetten van uitzendkrachten. Als de implementatie van het toekomstplan eenmaal is gerealiseerd, zal dat opnieuw stabiliseren, zo verzekert de VRT me.

U vroeg me ten slotte of ik vind dat er sprake was van misbruik en wat ik daartegen dan zal ondernemen.

Zoals daarnet aangegeven, is het personeelsbeleid van de VRT binnen de grenzen van de beheersovereenkomst en conform het Mediadecreet de bevoegdheid van de gedelegeerd bestuurder. Ik kom hier niet in tussen. Ik verneem van de VRT dat ze maatregelen heeft genomen, via de afdelingen en haar leidinggevenden, om terug naar een lager niveau van het inzetten van uitzendkrachten te gaan. Zo is er omtrent het inzetten van uitzendkrachten een maandelijkse opvolging en een regelmatige rapportering aan het directiecollege. Daarnaast voert de VRT een beleid om een te lang doorlopen van interimcontracten te vermijden. Ze doet dit door goede afspraken te maken met haar afdelingen en met het interimkantoor.

Ik hoop dat ik u daarmee voldoende inzicht heb gegeven in deze zaak. In elk geval, in de fluctuering van de cijfers van de laatste vijf jaar kan men toch een bepaald genuanceerd perspectief zien. Ik ga er dus van uit dat het aantal uitzendkrachten volgend jaar lager zal liggen dan dit jaar.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord

Imade Annouri (Groen): Minister, met mijn vraag om uitleg wilde ik zeker niet de autonomie van de gedelegeerd bestuurder of de grenzen van de beheers-overeenkomst in vraag stellen, helemaal niet. Het is vooral een informatieve vraag omdat ik in de commissie Werk enkele vragen heb gesteld over het oneigenlijk gebruik van interimcontracten. Dat is niet iets waar je licht over kunt gaan. Het oneigenlijk gebruik van interimcontracten heeft enorme gevolgen voor mensen die heel lange tijd aan het lijntje worden gehouden met dag- en weekcontracten. Ik zeg niet dat dat ook het geval is bij de VRT. Ik zeg enkel dat het onderzoek van de ACOD, dat zelf aangeeft dat er oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van interimcontracten, op zijn minst een aanleiding is voor een vraag om uitleg aan u.

Minister, waar ik vooral over wil waken, is dat een huis als de VRT, dat voor ons allemaal heel belangrijk is en waarvan iedereen de waarde inziet, onderhevig zou worden aan een soort van arbeidsmarktlogica die zou meegaan in de race to the bottom van interimcontracten. Dat zou niet mogen gebeuren. U hebt zelf de cijfers gegeven die ik heb gevraagd. Uitgedrukt in voltijdse equivalenten, fluctueert het inderdaad: twee jaar geleden was het 81,6, vorig jaar 117,6. De uitleg die wordt gegeven, is ook redelijk logisch, vooral over de sportevenementen die hebben plaatsgevonden en de drukke evenementenkalender. Veel zal afhangen van de cijfers die we volgend jaar krijgen.

Minister, ze zullen er zelf voor zorgen dat het aantal interimcontracten daalt. Als zou blijken dat er toch misbruik is van interimcontracten ... Niemand van ons wil de autonomie in vraag stellen, maar als zwart op wit zou worden bewezen dat er in de VRT op de een of andere manier misbruik zou worden gemaakt van de interimcontracten, waar moet dat dan worden opgelost? Moet dat altijd een interne zaak blijven? Moet de gedelegeerd bestuurder zelf voor een oplossing zorgen? Kunt u daar op de een of andere manier zelf een rol in spelen?

Lionel Bajart (Open Vld): Voor mij is de vraag van welke aard die interimarbeid is. Als het gaat over een korte tewerkstelling en geen structurele jobs, dan is een interimjob een prima voorbeeld van goed management. Die kost moet uiteraard worden meegenomen in de 43,25 procent die werd afgesproken voor de personeelskosten.

De aversie tegen interimjobs is mij vreemd. Ik vertrek meer vanuit het principe dat werk werk is. De persoon die een interimjob aanneemt, zal er alleszins financieel niet slechter van worden. Het kan ook een opstap zijn – en dat is misschien het allerbelangrijkste – naar een vaste job bij de VRT of elders in de sector. Er wordt hoe dan ook ervaring opgedaan, en dat is een belangrijk aspect.

Het parlement moet ook niet te richtinggevend of te paternalistisch zijn inzake interimarbeid. Laat het aan de mensen zelf over om te beslissen of ze een tewerkstelling als interim zien zitten of niet.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, wij hebben ook al gelijkaardige signalen ontvangen over de toename van interimarbeid bij de VRT. Dat heeft waarschijnlijk veel te maken met de hele herstructurering die er bezig is: niet alleen met minder mensen proberen hetzelfde te doen, er is ook gesnoeid in een aantal premies, waardoor mensen misschien minder overuren doen. Ik neem aan dat men op die manier tijdelijke noden wil opvangen.

Collega Bajart zegt hier dat dit optelt bij de 43 procent die we hebben afgesproken voor personeel. Interimarbeid wordt in principe in de boekhouding als een werkingskost beschouwd. Misschien moeten we daar toch eens duidelijke afspraken over maken met de VRT. Maar goed, we zien hen volgende week in verband

met het jaarverslag. Misschien is dat een goed moment om daar even op terug te komen. Onze fractie wil dat in ieder geval nauw opvolgen.

Katia Segers (sp.a): Twee weken geleden heb ik ter sprake gebracht dat het vastgelegde percentage in de beheersovereenkomst van 43,25 procent dat de VRT mag besteden aan personeelskosten, de VRT voor een aantal operationele problemen stelt. Ik heb daarbij verwezen naar de extern verworven middelen. Vandaag heb ik een persbericht gezien dat de VRT 4,1 miljoen euro externe fondsen heeft verworven uit innovatiemiddelen. Het personeel dat daarop wordt aangeworven, moet ook worden meegeteld in die 43,25 procent. Dat was al een vraag vanuit de VRT.

Anderzijds gebeurt hetzelfde. Om die 43,25 procent te halen, wordt er creatief omgesprongen. Het gebruikmaken van interimcontracten lijkt mij een duidelijke manier van innovatief gebruik door de VRT om aan die 43 procent te geraken, maar dat is natuurlijk een heel pervers effect. We weten dat de VRT in de afgelopen jaren een forse besparingsoperatie heeft doorgevoerd en heel veel mensen heeft moeten laten afvloeien. Anderzijds zien we een forse stijging in de cijfers van het aantal interimdagcontracten. De even jaren zijn de sportjaren, en dat is het argument dat de VRT altijd gebruikt om te zeggen dat daarin altijd meer interimcontracten zitten. Dat geldt voor alle voorgaande jaren, maar niettemin blijkt dat we voor 2016, en vooral ook voor de eerste helft van 2017, aan een pak meer dagen zitten van interimcontracten: 7500 tegenover 4500 in 2016. Dat is bijna een verdubbeling. Daar is dus iets aan de hand dat niet gezond lijkt en waarover we ons bij de bespreking van het jaarverslag misschien eens grondig moeten buigen, over die rigide berekening.

Wilfried Vandaele (N-VA): Dit is zeker geen nieuw thema. Ik herinner me dat ex-collega Verstrepen daar ook nog vragen over heeft gesteld in de vorige legislatuur. We zijn het er allemaal over eens dat er geen misbruik mag worden gemaakt van het systeem. Collega Bajart heeft natuurlijk gelijk dat je interimkrachten niet moet uitsluiten, maar ik denk niet dat we willen dat er misbruik mag worden gemaakt, en zeker niet dat de verdeelsleutel tussen werkingskosten en personeelskosten die nu is afgesproken in de beheersovereenkomst, op die manier wordt ondermijnd.

Collega Brouwers, het klopt natuurlijk dat traditioneel boekhoudkundig interimkrachten bij werkingskosten worden gecatalogeerd. Het zou niet de eerste zijn die dat op die manier doet. Als ik eerlijk mag zijn, heb ik het ook nog gedaan in mijn leven. Het is dus iets dat voor de hand ligt en dat praktisch is. In dit geval, zeker omdat er nu zo'n concrete afspraak bestaat over die percentages en verdeelsleutel, moeten we dat toch in de gaten houden.

Minister, het stelt me gerust als u nu in uw antwoord aangeeft dat dat behoorlijk wordt gemonitord, waardoor we, als het er echt op aankomt, het er ook uit zouden kunnen halen als we dat zouden willen, om dan te bekijken of de sleutels inderdaad gehandhaafd blijven.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Er werd me uitdrukkelijk gevraagd hoe misbruik beter kan worden gerapporteerd. Ik kom even terug op het einde van mijn vorige antwoord, waar de opvolging binnen de VRT wel degelijk gebeurt en er ook wordt gerapporteerd aan het directiecollege. Wanneer dit tot bepaalde discussies aanleiding geeft ... ik heb het dan niet noodzakelijk over misbruik, maar zelfs als dat zo zou zijn, komt dit binnen het sociaal overleg in de VRT zelf aan bod of kan het aan bod komen. Uiteraard ben ik steeds bereikbaar voor een verdere aanlevering van feiten en bewijzen door vakbonden of andere organisaties, mocht dat nodig zijn.

Het zal ook wel duidelijk zijn dat hierover altijd een tegensprekelijk debat wordt gevoerd. Men kan bepaalde argumenten aanvoeren, die moet ik dan naar waarde

proberen te schatten, rekening houdend met de autonomie van de openbare omroep. Tegelijkertijd moeten we alles ook contextueel bekijken.

Ik wijs er eveneens op dat wanneer we het gemiddelde van de afgelopen tien jaar nemen, we ongeveer op honderd komen, en dan liggen de cijfers er drie keer onder en drie keer boven. Er zijn dus wel fluctuaties, maar ze zijn niet meteen alarmerend. Als dat voor 2017 wel het geval is, dan hoor ik dat graag.

Ik kan wel nog meedelen dat we verdere gesprekken hebben met de openbare omroep over de zeer precieze invulling van de 43,25 procentnorm, omdat bepaalde elementen er in bepaalde gevallen contextueel toe moeten worden gerekend en andere niet. Het debat is met andere woorden niet afgelopen, maar dan in algemene, zeer brede zin zonder daar meteen een bepaalde sfeer rond te willen schetsen. Uit de informatie die ik van de openbare omroep krijg, kan ik op het ogenblik niet afleiden dat er bepaalde specifieke problemen zijn. Maar we zijn met hen daarover op macroniveau in gesprek, en op microniveau, dus met betrekking tot de misbruiken, moeten de vakbonden intern hun rol spelen.

Ik dank u in elk geval voor uw vraag, omdat we daardoor de context en de tendensen van deze cijfers duidelijk konden maken.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Collega Bajart, ik vrees dat u me niet helemaal goed hebt begrepen. Ik heb geen aversie tegen interimarbeid. Ik heb wel een aversie tegen het misbruiken van dag- en weekcontracten. Uiteraard kan het getuigen van goed en degelijk bestuur en management om gebruik te maken van interimcontracten. Mij lijkt het dat de VRT vaak uitblinkt in goed bestuur, en als ze interimcontracten gebruiken, dan zullen ze dat vaak ook wel op een goede manier doen. Krijgen we echter signalen dat er ook oneigenlijk gebruik is van dergelijke contracten, dan is het onze plicht dat in kaart te brengen en dan ben ik blij met uw antwoord, minister. Ik zie ook dat in de jaren dat de Rode Duivels wel op een EK en WK waren, er meer dan honderd interimarbeiders waren en dat we in de andere jaren de honderd niet haalden. Dat zal er dus misschien ook wel iets mee te maken hebben.

Ik ben blij dat de discussie wordt gevoerd en ik zal ze van op een afstand blijven opvolgen. Vanuit mijn focus op werk vind ik namelijk dat we ervoor moeten zorgen dat interimarbeid een goede naam blijft behouden en dat we misbruiken zo snel mogelijk moeten opsporen en wegwerken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de onderhandelingen over de Europese richtlijn Audiovisuele Mediadiensten (AVMD-richtlijn) – 2281 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, volgens recente persartikels hebben de Europese mediaministers op 23 mei hun standpunt bepaald voor de aanstaande onderhandelingen met het Europees Parlement over de herziening van de richtlijn over audiovisuele mediadiensten, de AVMD. In het voorstel van de Europese Commissie was opgenomen dat on-demandaanbieders als Netflix en Amazon Prime verplicht zouden worden om 20 procent van hun catalogus voor Europese producties te reserveren. Blijkbaar hebben de mediaministers in de Raad

afgesproken om, net als de bevoegde commissie van het Europees Parlement, dit aandeel te verhogen tot 30 procent. Dat kunnen we natuurlijk alleen maar toejuichen. Ook over de uitbreiding van de stimuleringsregeling, zodat de ondemandaanbieders ook een financiële bijdrage moeten betalen om lokale content te ondersteunen, bereikten de ministers een akkoord. Videoplatforms zullen net als andere media de regels over de bescherming van minderjarigen en de verspreiding van haatboodschappen en gewelddadige content moeten toepassen.

Ik wil u hierover de volgende vragen stellen.

Kunt u die persberichten bevestigen en meer uitleg geven over het door de Europese mediaministers bereikte standpunt met betrekking tot de AVMD-richtlijn en over het standpunt dat België in dit debat heeft ingenomen? Hebt u zelf aan het debat deelgenomen of uw collega? Was er een gezamenlijk Belgisch standpunt? Dat konden we uit de pers niet afleiden.

Werden er ook kwalitatieve criteria opgenomen om de 30 procent Europese producties te bepalen? Er wordt immers gevreesd dat men deze quota makkelijk kan halen door minderwaardige en goedkope amusementsprogramma's in de catalogus op te nemen. En wat is Europees? Is dat voor ons ook lokaal Nederlandstalig Vlaams of is een Sloveense productie die in Vlaanderen wordt getoond, ook voldoende om de norm te halen? Gaat het echt over lokale content, die hier in Vlaanderen toch vrij kwaliteitsvol is? Wat zijn de kwalitatieve criteria om die 30 procent te halen?

Werden er ook afspraken gemaakt over de handhaving van de nieuwe AVMD-spelregels voor de 'over the top'-spelers, de OTT-spelers?

Kunt u meer toelichting geven bij het vervolg van het onderhandelingsproces en de verwachte timing? Hoe loopt het nu verder met die richtlijn, die ook voor ons eigen medialandschap toch niet onbelangrijk is?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Brouwers, op 23 mei 2017 bereikte de Raad inderdaad een akkoord over een zogenaamde 'algemene oriëntatie' over de herziening van de AVMD-richtlijn. De onderhandelingen over de herziening van deze richtlijn liepen al sinds de Commissie op 25 mei 2016 een voorstel tot herziening van de richtlijn bekendmaakte.

De hoofdpunten van de algemene oriëntatie breng ik graag nog even in herinnering.

Eerste hoofdpunt: de uitbreiding van het toepassingsgebied naar videoplatformdiensten. Onder videoplatformdiensten vallen ook sociale media waarvan een 'essentiële functionaliteit' bestaat uit het leveren van programma's en door gebruikers gegenereerde video's. De verplichtingen die de richtlijn invoert voor videoplatformdiensten, hebben betrekking op commerciële communicatie, bescherming van minderjarigen en het verbod op aanzetten tot haat, geweld en terrorisme.

Tweede hoofdpunt: dezelfde regels voor lineaire en niet-lineaire aanbieders van mediadiensten betreffende het verbod op aanzetten tot haat, geweld en terrorisme, en bescherming van minderjarigen.

Derde hoofdpunt: flexibelere reclameregels.

Vierde hoofdpunt: de procedures voor geschillen over ongeoorloofde uitzendingen vanuit andere lidstaten en over aanbieders van mediadiensten die zich in een lidstaat vestigen om de regelgeving in een andere lidstaat te omzeilen, worden effectiever.

Vijfde hoofdpunt: aanbieders van niet-lineaire mediadiensten moeten ten minste 30 procent van hun catalogi reserveren voor Europese producties. Lidstaten

mogen aanbieders van mediadiensten ook financiële heffingen opleggen ter ondersteuning van de Europese audiovisuele productiesector, ook als de aanbieder in een andere lidstaat is gevestigd.

Zesde hoofdpunt: in de richtlijn worden regels opgenomen die de onafhankelijkheid van de mediaregulatoren in de lidstaten moet waarborgen.

Zevende hoofdpunt: nieuwe regels betreffende transparantie inzake media-eigendom.

Achtste hoofdpunt: nieuwe regels betreffende toegankelijkheid van mediadiensten voor personen met een beperking.

Ons land werd op de Raad vertegenwoordigd door minister Jean-Claude Marcourt van de Franse Gemeenschap. Het Belgische standpunt dat op de Raad werd ingenomen en waarover tussen de gemeenschappen een akkoord was bereikt, werd op 19 mei 2017 op een DGE-vergadering geformaliseerd. Zoals u weet is er in België een beurtrol tussen de verschillende deelgebieden, en deze keer was het de beurt aan collega Marcourt om ons standpunt op de Raad te vertolken.

Het Belgische standpunt, dat een compromis is tussen de gemeenschappen, komt op het volgende neer. We gaan akkoord met de uitbreiding van het toepassingsgebied, met de gemeenschappelijke regels betreffende aanzetten tot haat, geweld en terrorisme en met de harmonisering van de bepalingen over de bescherming van minderjarigen, hoewel er voor België ook meer appreciatiebevoegdheid voor de lidstaten mag zijn. Hoewel de regels inzake jurisdictie een vooruitgang zijn, is de tekst op enkele punten toch nog voor verbetering vatbaar. Het is positief dat de richtlijn maatregelen bevat ter stimulering van de Europese audiovisuele productiesector. De tekst voor de algemene oriëntatie is niet perfect, maar het is dan ook een samengaan van 28 meningen die op het ene punt al feller verschillen dan op het andere. Er staan echter wel genoeg positieve zaken in om ermee te kunnen instemmen. Ons land benadrukt ook dat deze tekst een beginpunt is om de onderhandelingen met het Europees Parlement aan te vatten.

Om de 30 procent Europese producties te bepalen, werden geen kwalitatieve criteria opgenomen, maar dat debat zal nu volop beginnen en zal bij de omzetting van de richtlijn in ons nationaal recht wel degelijk meespelen.

Het gaat dus wel degelijk om Europese producties, dus niet om producties van de lidstaten zelf, aangezien de Europese richtlijn om evidente redenen een Europese markt beschermt en reguleert, en niet zozeer de lidstaten. Ook het debat over enerzijds het betere fictiewerk en anderzijds goedkope amusementsprogramma's zal zeker nog aan bod komen. Het is geen zaak die op dit ogenblik is uitgemaakt.

U weet dat de OTT-spelers met de nieuwe richtlijn worden meegenomen in het nieuwe toepassingsgebied. Eens de richtlijn is aangenomen, zal zij door de lidstaten moeten worden omgezet in nationale regelgeving. De handhaving van die nationale regelgeving zal gebeuren door de nationale reguleringsinstanties van de lidstaten zelf. In Vlaanderen is dat de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM). De richtlijn bevat als dusdanig geen bepalingen over de handhaving van de regels die betrekking hebben op videoplatformdiensten en op aanbieders van lineaire en niet-lineaire mediadiensten. De richtlijn bepaalt wel dat de nationale reguleringsinstanties onafhankelijk moeten zijn en dat zij moeten beschikken over de handhavingsbevoegdheden en de middelen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van hun taken wat betreft personeel, deskundigheid en financiële middelen, en dat zij bij de uitvoering van activiteiten rekening dienen te houden met de doelstellingen betreffende pluralisme van de media, culturele diversiteit, consumentenbescherming, interne markt en de bevordering van een eerlijke mededinging.

De 'algemene oriëntatie' waarover de Raad op 23 mei een akkoord bereikte, is voor de Raad de basis om te beginnen onderhandelen met het Europees Parlement en met de Commissie over de nieuwe richtlijn in de zogenaamde 'triloog'. Die onderhandelingen zullen weldra worden opgestart. In die zin is het goed dat er eindelijk een akkoord is binnen de Raad. Hoe lang die onderhandelingen zullen duren, kan ik op dit ogenblik onmogelijk zeggen. Maar er is wel een heel belangrijke stap genomen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord. Het is belangrijk dat wij de totstandkoming van nieuwe richtlijnen of de wijziging van bestaande richtlijnen goed opvolgen. Zoals u al een paar keer hebt gezegd, moeten wij dat nadien omzetten in Vlaamse decreten. Ik ben toch niet helemaal op mijn gemak gesteld door uw antwoord op mijn vraag over de 30 procent Europese producties. U zegt dat we dan maar moeten zien hoe we dat in onze Vlaamse decreetgeving omzetten. Maar kunnen wij dat dan op dat ogenblik strenger maken? (*Instemming van minister Sven Gatz*)

Ik zie u ja knikken. Zeer goed, dan denk ik dat daarvoor een meerderheid zal te vinden zijn. Welke ook, want misschien zal dit legislatuuroverschrijdend zijn. Het zal een beetje nipt zijn, want men zal toch minstens een jaartje nodig hebben om dit allemaal rond te krijgen op Europees niveau.

Voorzitter, ik was vorige week niet in deze commissie aanwezig omdat ik naar een studiedag van de VUB ben geweest over 'private television'. Het was zeer interessant. Als ik documentatie krijg, wil ik die gerust aan een aantal mensen hier bezorgen. Een van de dingen die daar naar voren kwamen, was dat er een tsunami van regelgeving is. Vanuit Europa is men met 35 voorstellen bezig die op een of andere manier met media zouden te maken hebben. Dat is gigantisch. Wat dat betreft, moeten we misschien naar minder regels, die op meerdere van toepassing zijn. Dat is men wel aan het doen, maar ik ben niet zeker dat het om minder regels zal gaan. U vindt dat misschien eigenaardig. U zou dat eerder vanuit uw eigen partij verwachten. Maar we zijn in Europa niet goed bezig als we te veel regels willen opleggen aan al die private tv-stations die het zo moeilijk hebben. We hebben een paar weken geleden nog maar in deze commissie de discussie gehad over de reclamewerving. Ik ben toch vrij ongerust geworden toen op het einde van die vergadering de vertegenwoordiger van SBS zei dat als het zo verder gaat met de reclamewerving, die op dit ogenblik voor private tv-stations bijzonder moeilijk verloopt, er binnen twee jaar geen Vier en Vijf meer zijn. Ik denk dat hij het ongeveer zo verwoordde.

U bent daar niet verder op ingegaan, maar het is een van de dingen die in deze richtlijn is naar voren gekomen: de flexibelere reclameregels. U hebt daar even naar verwezen. Het zou goed zijn dat we dat opvolgen. Als u meer kunt zeggen over hoe we daarmee omgaan, des te beter. De concurrentie van het internet is natuurlijk enorm.

Op die studiedag werd ook gesproken over het landvanoorsprongbeginsel. Er zijn ook heel veel bekommernissen vanuit de productiesector. U weet dat allemaal. Collega's, ik stel voor dat we die richtlijn tot in de details blijven opvolgen.

De voorzitter: Collega's, we moeten dat na het reces eens opnemen in deze commissie. Mevrouw Brouwers, ik wil daarmee tegemoetkomen aan uw vraag om ons meer te verdiepen in de stand van zaken, en om niet te wachten tot het helemaal afgerond is.

De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, we weten dat in de aanloop hiernaartoe er toch wel wat ruis zat op het Belgische standpunt. De gemeenschappen hadden op een aantal punten geen eensgezindheid: de criteria aan de hand waarvan wordt bepaald onder de bevoegdheid van welke lidstaat een aanbieder van diensten valt; de commerciële communicatie; televisiereclame; sponsoring; productplacement; de promotie van Europese werken door de aanbieders van niet-lineaire diensten. Op al die dingen zagen we geen echte eensgezindheid. U zegt dat men er uiteindelijk toch min of meer is uitgeraakt. U noemt een aantal dingen: het verfijnen van het 'country of origin'-principe waarover we het hier al hadden; de Europese producties die worden bevorderd, ook via de niet-lineaire diensten, wat voor mijn fractie ook heel belangrijk is. De Europese producties nemen toe met 30 procent en gaan breder. Maar is daarbinnen ook een afspraak gemaakt over bijvoorbeeld het bewerkstelligen of het stimuleren van investeringen van onafhankelijke producenten? Wordt daarvoor een specifieke bepaling in het vooruitzicht gesteld? Of blijft het bij een algemene regel?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Mevrouw Brouwers, ik dank u voor uw belangrijke vraag. Het is een ongelooflijk belangrijk dossier voor de hele Europese mediasector en dus ook voor de Vlaamse. Ik kon jammer genoeg niet aanwezig zijn op de conferentie van mijn collega's van de VUB. Maar het was een belangrijk ontmoetingsmoment en ik kan mij voorstellen dat daar heel veel aandacht is gegaan naar de Audiovisual Media Services Directive (AVMD). Er liggen heel wat werven op tafel: 'country of origin'; de 'hate speech' waarover we het hier al vaak hadden in verband met Polen, Turkije en Rusland; de kwestie waarover we kamerbreed een resolutie hebben aangenomen, namelijk ons verlangen om de leeftijd voor het instappen in sociale media op 13 te houden terwijl de AVMS die leeftijd wil optrekken naar 16 jaar; het aandeel van de Europese producties. Dat zijn ongelooflijk belangrijke werven waarop we vanuit Vlaanderen onze stempel willen drukken. Ik sluit mij dus aan bij mijn collega's en vraag dat we vanuit Vlaanderen heel proactief daarop inspelen, ook vanuit het parlement. We hebben het in de coulissen al zo vaak tegen elkaar gezegd dat we ons actief over dit dossier willen buigen. We moeten daar echt mee vooruitgaan in september, na het reces. We kunnen, wat mij betreft, opnieuw een voorstel van resolutie maken met onze vragen vanuit Vlaanderen.

Bart Caron (Groen): Ik sluit mij daar graag bij aan.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Wanneer men misschien bepaalde vragen zou kunnen hebben over de onvoldoende eensgezindheid tussen de deelstaten in dit land, is dat altijd relatief ten aanzien van de eensgezindheid die men met 28 lidstaten moet bereiken. Concreet was het wel degelijk zo dat er over het overgrote deel van de in te nemen posities wel eensgezindheid was tussen de deelstaten in België. Het bereiken van de eensgezindheid tussen de 28 lidstaten was een veel zwaarder te nemen horde.

Er werden vragen gesteld over de reclamemarkt in het algemeen en de evolutie daarvan met betrekking tot de audiovisuele media. Ik heb enkele weken geleden al aangekondigd dat ik van plan ben om voor de zomer met de verschillende stakeholders daarover de nodige contacten te hebben. Die zijn wel degelijk gepland en zullen nog plaatsvinden, om met argumenten ervoor te zorgen dat dat media-ecosysteem van advertenties de programma's van voornamelijk private spelers voldoende kan blijven voeden.

Ik zal dus mijn rol ter zake spelen. Voorzitter, in die zin is het ook goed dat u en anderen hebben gesuggereerd om daar in het najaar dan expliciet op terug te

komen. Dat zal ons ook toelaten om dan te zeggen waar we juist staan en daar een breder debat over te hebben. We zijn daar echter dus wel degelijk mee bezig.

Mijnheer Vandaele, dan was er uw vraag over de kwalitatieve criteria, met nog een andere invalshoek. Ik kan op dit ogenblik alleen maar zeggen dat er wordt gesproken over 30 procent Europese producties, niet meer, niet minder. Er zijn dus geen andere criteria bepaald, maar zoals mevrouw Brouwers ook aangaf, zal dat debat nog vele invalshoeken kennen. Ik kan me moeilijk indenken dat we ter zake helemaal geen verdere precisering zouden hebben in de komende maanden, of jaren, want u gaf het ritme ook net aan, mevrouw Brouwers. Laat dat nu echter maar gebeuren. We moeten ook bekijken hoe dat staat ten opzichte van de spelers van vandaag. Vlaanderen heeft daar in het algemeen minder op aangedrongen, omdat, zeker als het gaat over die 20 procent, het eerste percentage waarvan sprake was, alle aanbieders van programma's daar vandaag al ruimschoots aan voldoen. Mocht het 30 procent zijn, dan wordt het al een ander debat. Wij zien die 30 procent immers nog al te vaak als Vlaamse producties, maar het gaat over Europese producties. De vragen over kwalitatieve criteria die mevrouw Brouwers en de heer Vandaele hebben gesteld, zijn dan pertinente vragen, waarin we verder klaarheid zullen brengen. Ik wil echter toch ook nog even bekijken hoe de dialoog, of beter, de 'trialoog' met het Europees Parlement nu verder zal verlopen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, het is heel goed dat u verder overlegt met de stakeholders, met de mediasector, over alles wat reclame betreft, maar ik denk dat het ook interessant kan zijn om de mening van bijvoorbeeld de productiehuisen eens te horen over heel die richtlijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lionel Bajart aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het privacybeleid van de VRT – 1993 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de voorbeeldrol van de VRT inzake privacy van mediagebruikers – 2001 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

Lionel Bajart (Open Vld): Voorzitter, minister, in het antwoord op mijn schriftelijke vraag van 19 september 2016 omtrent het privacybeleid van de VRT gaf u aan dat de VRT op dat moment een aangepast en modern privacybeleid aan het uitwerken was. Meer zelfs, de VRT zou de ambitie hebben om een voorbeeld te zijn van de manier waarop met gegevens wordt omgegaan, en ze had de intentie om de Privacycommissie te betrekken bij de oefening met betrekking tot haar privacybeleid.

Dat was september van vorig jaar. Nu stel ik vast, op basis van uw antwoord op een recente schriftelijke vraag van collega Segers, dat de VRT nog niet heeft overlegd met de Privacycommissie. Nog in het antwoord op die vraag erkent de VRT dat opties voor gebruikers om hun gegevens te beschermen op dit moment niet gebruiksvriendelijk zijn, maar dat daarvan werk zal worden gemaakt.

Minister, ik wil daar een aantal vragen bij stellen. Waarom heeft het aangekondigde overleg met de Privacycommissie nog niet plaatsgevonden? Werd het al

gepland, en over welke tijdspanne spreken we dan? Waarom werd het niet gepland bij het uitrollen van de nieuwe website VRT NU, aangezien die, zoals ook uit de vraag van collega Segers blijkt, belangrijke privacyaspecten kent? Ik wil daarbij ook even meegeven dat het me niet zozeer gaat om de persoonsgegevens die daarbij worden gevraagd. Die lijken verantwoordbaar, zeker ook gezien het aspect van rechten dat hierbij een rol speelt. Om de website ook bruikbaar te doen zijn in het buitenland moet de VRT er natuurlijk ook voor zorgen dat het gaat om Vlamingen, dus moet ze het adres vragen, want enkel daarvoor verwerft de VRT de rechten voor programma's. Wat wel speelt, is de vraag hoe de gegevens dan worden beschermd, wat er wel en niet mee mag gebeuren en welke controle gebruikers daarover hebben.

In het antwoord op mijn schriftelijke vraag van september werd een onderscheid gemaakt tussen twee vormen van tracking: er is enerzijds het bekende verzamelen van persoonsgegevens voor commerciële doeleinden en anderzijds het verzamelen van geanonimiseerde gegevens voor analytische en statistische doeleinden. Voor kinderwebsites besliste de VRT principieel om die eerste vorm uit te sluiten. Gelet op het antwoord op de schriftelijke vraag van collega Segers, moeten we daaruit dan begrijpen dat dat voor de andere websites niet zo is?

De VRT zou de intentie hebben een voorbeeld te zijn van de manier waarop met gegevens wordt omgegaan. Dat kan ik uiteraard enkel toejuichen. Ik stel enkel vast dat die voorbeeldrol veeleer lijkt te worden beperkt tot een 'opt-out'-mogelijkheid. Nochtans zou men ook kunnen kiezen voor 'privacy by default' en overgaan tot 'opt-in'-mogelijkheden. Dat zou immers echt het opnemen van een voorbeeldrol zijn.

Ziet de VRT enkel een voorbeeldrol voor zichzelf in het gebruiksvriendelijk maken van privacyinstellingen of gaat die voorbeeldfunctie verder dan dat? Dat is de hele vraag. Waarom kiest de VRT niet voor een beleid van 'privacy by default'?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Voorzitter, mijn vraag sluit aan bij die van collega Bajart. VRT NU is eigenlijk een groot succes: al in april hadden 375.000 mensen een profiel aangemaakt, vooral jongeren. Dat is natuurlijk de goede manier om aansluiting te blijven vinden bij dat publiek. VRT NU komt ook eigenlijk wel laat als je vergelijkt met andere Europese openbare omroepen, maar enfin, beter laat dan nooit.

'So far so good', maar wat blijkt? Een profiel aanmaken lukt enkel indien men akkoord gaat met de gebruiksvoorwaarden en het privacybeleid van de VRT, en wat dat laatste betreft, knelt eigenlijk het schoentje. De VRT communiceert wel transparant over de persoonsgegevens die worden verzameld, maar het is voor de gebruiker niet evident om zich te verzetten tegen het gebruik van zijn gegevens voor directmarketingdoeleinden. Als je de zogenaamde opt-out wil doen, dan word je doorverwezen naar een externe website, namelijk Pebble Media, waarop eigenlijk geen enkele verwijzing te vinden is over hoe men zich kan uitschrijven.

In het antwoord op mijn schriftelijke vraag, waarnaar ook collega Bajart verwees, erkent de VRT dat de toepassing niet gebruiksvriendelijk is en stelt ze dat er op termijn een menu zal komen waarmee de gebruikers de instellingen voor een bepaald gebruik kunnen aanpassen. De VRT argumenteert echter dat er voor een dergelijk menu vandaag geen standaard is op de markt.

We hebben dan zelf aan de Privacycommissie gevraagd om dat privacybeleid van de VRT even onder de loep te nemen. Ik citeer de Privacycommissie: "De VRT heeft als verantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens een eigen

plicht die ze niet naar derden (...) kan overdragen.” Met ‘derden’ bedoelt ze Pebble Media. Verder stelt de Privacycommissie eerder te hebben geoordeeld dat het recht van verzet van de betrokkene tegen verwerkingen met het oog op direct marketing niet mag worden ondermijnd door het te koppelen aan voorwaarden. Men kan, aldus de commissie, de vraag stellen of het verplichten van de betrokkene om een speciale of moeilijke procedure te doorlopen om zijn recht van verzet uit te oefenen, geen belemmering vormt voor het recht van verzet.

Daarnaast merkt de Privacycommissie op dat op andere platformen van verantwoordelijken die het kijkgedrag analyseren, bijvoorbeeld MyPromixus en Mijn Telenet, de betrokkene wél een gemakkelijke wijziging van zijn privacysettings kan doorvoeren. Men kan zich dus afvragen, aldus de Privacycommissie, waarom de VRT niet voor die optie heeft gekozen.

Dat de VRT stelt dat er voor een dergelijk menu vandaag geen standaard is op de markt, is dus wellicht een beetje kort door de bocht, zeker als je kijkt naar Telenet en Proximus. Bovendien mag je van een openbare omroep toch wel verwachten dat die de lead neemt in het ontwikkelen van een transparant, gebruiksvriendelijk privacybeleid.

Minister, u gaf in onze commissie al aan dat waakzaamheid is geboden inzake de verwerking van persoonsgegevens met het oog op commerciële communicatie en dat een duidelijke keuze van de gebruiker vereist is. Dat is natuurlijk ook de hele opzet van de Europese privacyverordening of General Data Protection Regulation (GDPR).

Onder de huidige wetgeving kan men de VRT weliswaar nog niet verplichten om expliciet toestemming te vragen aan gebruikers voor de verwerking van hun persoonsgegevens. Dat is de zogenaamde opt-in waarvan de GDPR uitgaat. Het lijkt me echter de logica zelve dat de openbare omroep een dergelijk opt-insysteem zo snel mogelijk introduceert, wat trouwens gewoon zal worden verplicht vanaf 25 mei 2018. Ik begrijp eerlijk gezegd niet waarom de VRT dat niet onmiddellijk heeft gedaan bij de lancering van VRT NU.

Minister, strookt het huidige privacybeleid van de VRT met uw persoonlijke visie op een goed beleid over de verwerking van persoonsgegevens met het oog op commerciële communicatie? Hoe interpreteert u de opmerkingen van de Privacycommissie daaromtrent? Deelt u het standpunt dat de VRT een voorbeeldrol dient te vervullen inzake privacy? Zo ja, zult u er bij de VRT op aandringen om die taak verder ter harte te nemen en zo snel mogelijk een opt-insysteem te ontwikkelen? Plant de VRT haar inzichten inzake dat privacybeleid te delen met andere mediabedrijven, ook conform de beheersovereenkomst? Zo ja, op welke manier zal dat gebeuren?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Bij de lancering van VRT NU werd een nieuw privacybeleid gepubliceerd. Dat was een eerste stap in de richting van een modern privacybeleid, dat zal beantwoorden aan de bepalingen van de nieuwe Europese wetgeving met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens. Die wetgeving treedt in mei 2018 in werking en bevat nieuwe juridische, technische en organisatorische verplichtingen voor bedrijven die persoonsgegevens verwerken. Voor elk bedrijf is de implementatie van deze wetgeving een uitdaging. Ook de collega's in de andere Vlaamse en internationale mediabedrijven moeten op dit moment deze oefening voeren. De VRT bereidt zich momenteel voor op de implementatie van deze privacywetgeving.

In dit kader heeft de openbare omroep nog steeds de intentie om de Privacycommissie te betrekken. De VRT is van mening dat een rechtstreeks overleg met de Privacycommissie echter pas nuttig zal zijn als de omroep intern volledig zijn

voorbereiding heeft gemaakt. Deze voorbereiding is volop aan de gang. Gelet op de vaak gedetailleerde verplichtingen die een impact hebben op vele geledingen in de organisatie, is dat niet iets wat van vandaag op morgen gebeurt, laat de VRT weten en er is dus op dit moment geen overleg gepland, maar het zal er wel komen.

De nieuwe wetgeving bevat overigens nog onduidelijkheden. Daarom hebben de nationale toezichthouders en internationale instanties interpretatieve richtlijnen aangekondigd over welke bedrijven bij de implementatie moeten helpen. Deze zijn momenteel nog in volle voorbereiding. De bedrijfswereld hoopt dat deze richtlijnen afdoende antwoorden zullen bieden op openstaande vragen. Indien dat niet het geval zou zijn, zal een overleg hierover met de Privacycommissie aangewezen zijn.

De VRT neemt ondertussen deel aan diverse overkoepelende initiatieven rond dit thema. De privacy-werkgroepen van MediaNet Vlaanderen en de European Broadcasting Organisation zijn daar een voorbeeld van. Ik heb vernomen dat er deze maand trouwens nog een vergadering plaatsvindt. In het kader van de werkgroepen worden vragen rond sectorspecifieke uitdagingen aan de nationale toezichthouders en nationale en internationale instanties gesteld.

Over het meer specifieke onderwerp van de aanpassingen van het cookiebeleid op de VRT-websites en de daarin opgenomen gebruiksvriendelijkere 'opt-out'-mogelijkheid voor gebruikers, zijn er ondertussen wel al verschillende contacten tussen de VRT en de Privacycommissie geweest.

Op de meeste VRT-websites en applicaties van de radio- en televisiemerken worden inderdaad gegevens verzameld voor direct-marketingdoeleinden, met name het oog op het verspreiden van aangepaste online-advertenties. Dat is niet voor alle websites en applicaties het geval. Bijvoorbeeld op de Ketnet-websites en -applicaties worden geen gegevens voor dit doel verzameld. Het kan immers gaan om gegevens van kinderen. Ook bij de VRT NU-website bestaat deze vorm van tracking vandaag niet. De VRT heeft ondertussen werk gemaakt van een aangepast cookiebeleid die het voor de gebruiker gemakkelijker maakt om al dan niet akkoord te gaan met de verwerking van gegevens bij website-bezoeken met het oog op het gebruik ervan voor onder andere direct-marketingdoeleinden.

Daarmee wordt de keuzevrijheid van de gebruiker gewaarborgd. Dat keuzemenu, zoals het vandaag op Deredactie.be en Sporza.be beschikbaar is, zal de komende maanden op alle VRT-websites worden geïmplementeerd en verder worden uitgebreid naar cookies afkomstig van sociale media.

Dan waren er enkele vragen over de voorbeeldfunctie van de VRT en de 'privacy by default'-keuze. De VRT ziet naar eigen zeggen haar voorbeeldrol breder dan enkel het gebruiksvriendelijk maken van privacy-instellingen. Dat is immers maar een onderdeel van een breder privacybeleid over diverse aspecten die verschillende geledingen van de organisatie raken. Enkele bestaande voorbeelden: het cookies-filmpje op Ketnet.be. Op een manier die is aangepast aan het kinderpublik wordt daarin het gebruik van cookies op de website toegelicht. Dit is een voorbeeld van hoe de VRT op een pedagogische manier haar publik informeert en sensibiliseert.

Tweede voorbeeld: de samenwerking van de VRT met het Kenniscentrum voor Mediawijsheid over de gezamenlijke lancering van het informatieplatform MediaNest. Daarmee draagt de VRT bij aan de sensibilisering van het publik rond het thema privacy.

In het kader van de modernisering van haar algemeen privacybeleid en de implementatie van de nieuwe Europese wetgeving zal de VRT nog verdere stappen zetten. De concrete acties zullen gaandeweg worden gedefinieerd.

In het kader van de implementatie van de nieuwe wetgeving zal elk bedrijf moeten handelen volgens het 'privacy by default'-principe. Dat principe impliceert evenwel niet noodzakelijk dat voor elke verwerking van gegevens de uitdrukkelijke toestemming – een opt-in dus – vereist is van de gebruiker. De wetgeving voorziet ook in andere mogelijkheden die binnen het 'privacy by default'- principe kunnen passen.

Elk bedrijf dient per type verwerking van gegevens in functie van de omstandigheden te bepalen of hij een beroep doet op de toestemming als grondslag, dan wel of er andere beschikbare grondslagen zijn. Dit kan bijvoorbeeld een overeenkomst zijn of wanneer de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van diegene die de gegevens verwerkt.

De essentie blijft, ongeacht de gemaakte keuze, dat bij elk type verwerking telkens de nodige waarborgen worden ingebouwd opdat de verplichtingen en rechten van de gebruikers worden nageleefd. Deze problematiek leeft algemeen binnen de mediasector. Het sector-overkoepelend initiatief van MediaNet, waar de VRT aan meewerkt, zal deze problematiek nader onderzoeken en aankaarten bij de bevoegde instanties.

U vroeg ook naar mijn visie op dit hele gebeuren. De VRT heeft de afgelopen tijd verder werk gemaakt van haar privacybeleid. Zoals zonet aangegeven werkt ze ook verder aan de voorbereiding van de nieuwe privacy-verordening. Wat het cookiebeleid betreft, werd aandacht besteed aan een gebruiksvriendelijke manier voor de gebruiker om zich te verzetten tegen bepaalde cookies, het zogenaamde opt-outsysteem.

Momenteel is op deredactie.be en sporza.be reeds een keuzemenu voor de gebruiker beschikbaar. De gebruiker krijgt de keuze om de cookies te aanvaarden, dan wel om zijn of haar cookie-instellingen aan te passen per type cookie. Direct-marketingcookies zullen daarbij kunnen worden uitgeschakeld. In een volgende fase zullen ook sociale-mediacookies kunnen worden uitgeschakeld. De VRT heeft daarover overleg met de Privacycommissie en gaat ervan uit dat deze oplossing een antwoord biedt op de vermelde bedenkingen van de commissie. Deze oplossing wordt in een eerste versie in de komende weken uitgerold over alle andere VRT-websites.

De gegevens die in het kader van VRT NU worden verzameld, worden op dit ogenblik niet voor commerciële doeleinden gebruikt. In mijn antwoorden op eerdere parlementaire vragen lichtte ik toe waarvoor deze gegevens dan wel worden gebruikt, met name het uitvoeren van een aantal voorafgaande, noodzakelijke controles en het organiseren van een meer gepersonaliseerde dienstverlening.

De vergelijking door de Privacycommissie met andere platformen die het kijkgedrag analyseren zoals u aanhaalt in uw vraagstelling – over [myproximus](http://myproximus.be) en [mytelenet](http://mytelenet.be) – klopt, volgens de VRT, daarom niet helemaal. Het gaat bij deze bedrijven niet om vrij toegankelijke websites waar gebruikers zonder enige vorm van registratie gebruik van kunnen maken, maar om klantenaccounts waarbij de klant zijn eigen settings bepaalt. Voor vrij toegankelijke websites van deze en andere mediabedrijven worden dit soort settings op de markt daarentegen niet standaard toegepast. Zoals aangehaald, zal de VRT een menu beschikbaar maken op al haar websites.

Dat de VRT een voorbeeldfunctie te vervullen heeft als openbare omroep in het medialandschap en als omroep, staat buiten kijf. Zo moet de VRT inzetten op bepaalde specifieke thema's en moet ze ook samenwerken met de sector. Die en vele andere principes staan in de beheersovereenkomst, zoals jullie weten.

De VRT wil een voorbeeldrol vervullen op het vlak van privacy, maar tegelijkertijd wil zij ook de praktische werkbaarheid van een en ander nader onderzoeken. Dit

zijn zaken die op basis van artikel 14 van het Mediadecreet behoren tot de operationele werking van de openbare omroep en bijgevolg onder de verantwoordelijkheid vallen van de gedelegeerd bestuurder. Hierbij moet vanzelfsprekend rekening worden gehouden met het wettelijke kader en de naleving van de verplichtingen en de rechten van de gebruikers.

De VRT neemt deel aan diverse overkoepelende initiatieven en deelt in dat kader de informatie die ze verwerft over de vragen die er leven binnen de bedrijven, de implementatie van nieuwe wetgeving in de organisatie enzovoort. Enige voorzichtigheid is hier wel geboden. Het gaat hier soms ook over bedrijfsgevoelige informatie. Die specifieke informatie kan onderling niet zomaar worden gedeeld.

Ik begrijp het ongeduld van de vraagstellers, maar ik heb u toch wat dieper inzicht proberen te geven in de methode en het ritme dat de VRT hierin volgt, over de waarborgen die nu en in de toekomst wettelijk verplicht zijn, en die ze daarbij voor ogen houdt vanuit het perspectief van de mediagebruiker.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

Lionel Bajart (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord en de diepere inzichten. Het is niet mijn gewoonte om dit te zeggen, maar ik blijf wat op mijn honger zitten. Dit is een gemiste kans. De VRT zegt wel een voorbeeldrol te willen spelen en dat lijkt me ook duidelijk een belangrijke taak van de openbare omroep. In de feiten zien we niet dat ze dit effectief opneemt.

Bijdragen aan mediawijsheid is een belangrijk onderdeel, niet alleen van het beleid waar u mee bezig bent, maar ook van de beheersovereenkomst van de VRT.

De bijdrage aan mediawijsheid die de VRT zou kunnen leveren door niet enkel mediawijsheid in enkele programma's aan bod te laten komen, maar door het voortouw te nemen in een echt privacybeleid, is niet te onderschatten. Door mensen te laten zien hoe het kan, hoe het beter kan, kan de VRT iedereen de kans geven de vergelijking te maken met bedrijven die het niet goed doen en bewuster met privacy om te gaan.

Op de website van de privacycommissie staat een teller die tot op de seconde aangeeft hoelang het nog duurt voor de Europese wetgeving van kracht wordt. Dat is nu nog minder dan een jaar, namelijk 345 dagen. De vraag wordt dus minder of de VRT een voorbeeld zal zijn dan wel of de VRT de deadline zal halen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Inderdaad, over minder dan een jaar treedt de Europese verordening in werking en het is voor de VRT een ongelooflijk gemiste kans om niet het moment van de lancering van VRT NU aan te grijpen om conform de verordening te zijn. De VRT spreekt van een gebruiksvriendelijke opt-out. Sorry, maar een gebruiksvriendelijke opt-out is een contradictio in terminis. Het lanceren van VRT NU had het moment moeten zijn om onmiddellijk te kiezen voor een opt-in. De VRT moet er zijn voor alle Vlamingen, maar wie niet akkoord gaat, wie het vakje niet aanvinkt, kan gewoon niet inloggen. Die mogelijkheid zou er wel moeten zijn.

Dan zijn er de third part cookies, die naar Pebble Media verwijzen. Je moet al behoorlijk mediawijs zijn om de cookie-instellingen te vinden en aan te passen. Ik nodig alle collega's uit de oefening te doen. Sinds we onze vraag hebben ingediend, is er op de website van Pebble Media een nieuwe button verschenen met 'privacy instellingen' en werd er een e-mailadres gelanceerd. Dat is een stap in de goede richting, maar we zijn er nog lang niet.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ik deel de bekommernis van mijn collega's en ik denk dat we die allemaal delen. De VRT heeft een voorbeeldfunctie op alle gebieden en dus ook wanneer het over het bewaken van de privacy gaat. Het is onbegrijpelijk dat de VRT op het ogenblik dat alles naar een opt-in evolueert, zich blijft vastklampen aan die opt-out. Dat begrijp ik niet zo goed van een openbare omroep die toonaangevend wil zijn en met zijn tijd wil meegaan. Ik blijf altijd bezorgd, ondanks alle garanties die worden gegeven, dat persoonsgegevens die worden verzameld, voor commerciële aangelegenheden worden gebruikt. Men ontkent altijd wel in alle toonaarden dat dat zal gebeuren, maar als men gegevens verzamelt, bestaat altijd de kans dat er iets mee wordt gedaan dat we liever niet zien.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik kan alleen maar akkoord gaan met de collega's. U hebt zelf verwezen naar het initiatief van MediaNet om naar een zelfregulerend kader te gaan. De VRT neemt daaraan weliswaar deel, maar het is jammer dat de VRT niet zelf het voortouw heeft genomen. We volgen dit verder op. Als ik de collega's goed heb begrepen, hebben we nog een jaar te gaan en dat is niet zo heel veel tijd om alles op poten te zetten.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): In onze gezamenlijke oproep, die we net ook op Knack.be hebben gepubliceerd, roepen collega Bajart en ikzelf de VRT op 'to lead by example' inzake privacybeleid.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.